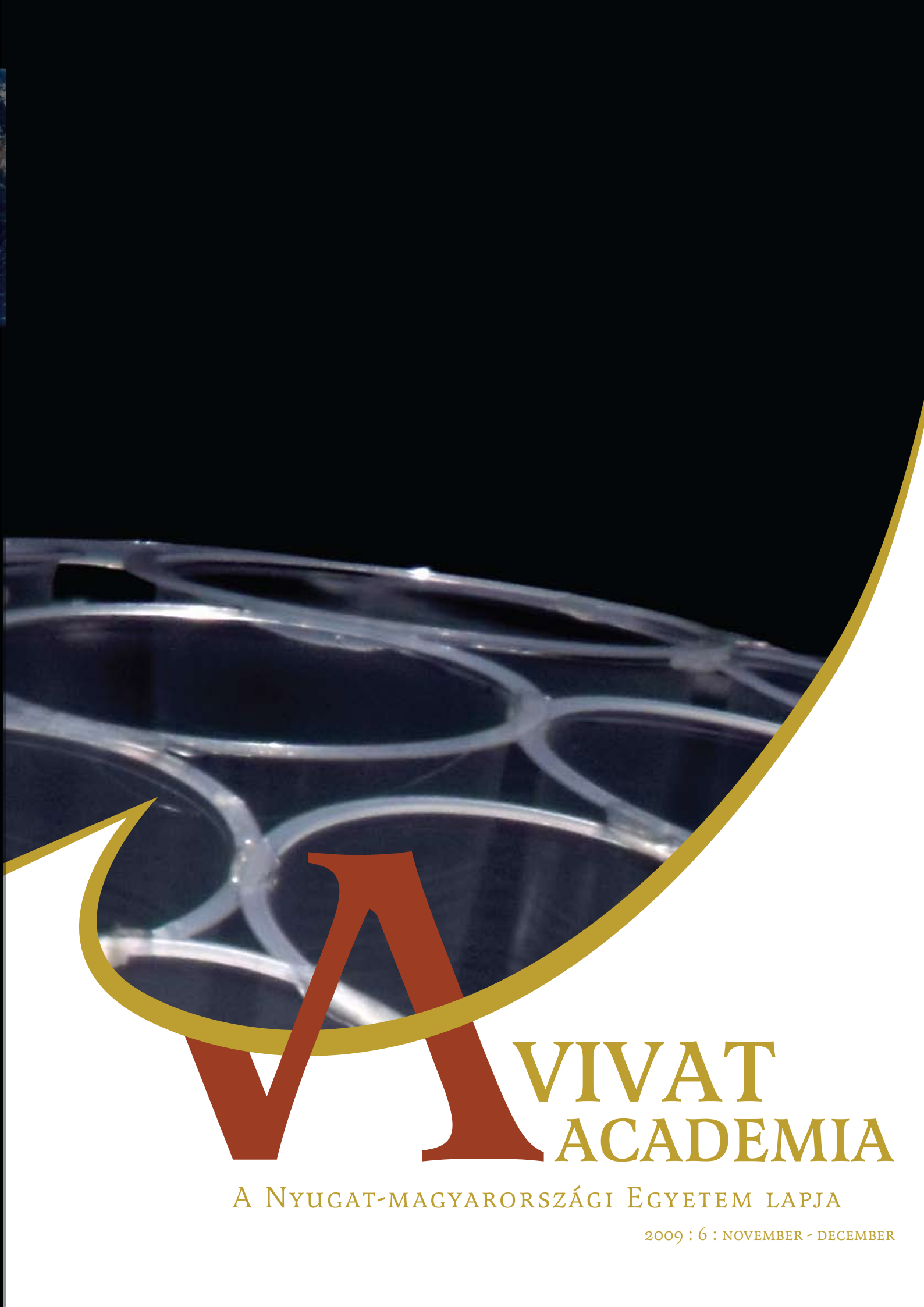
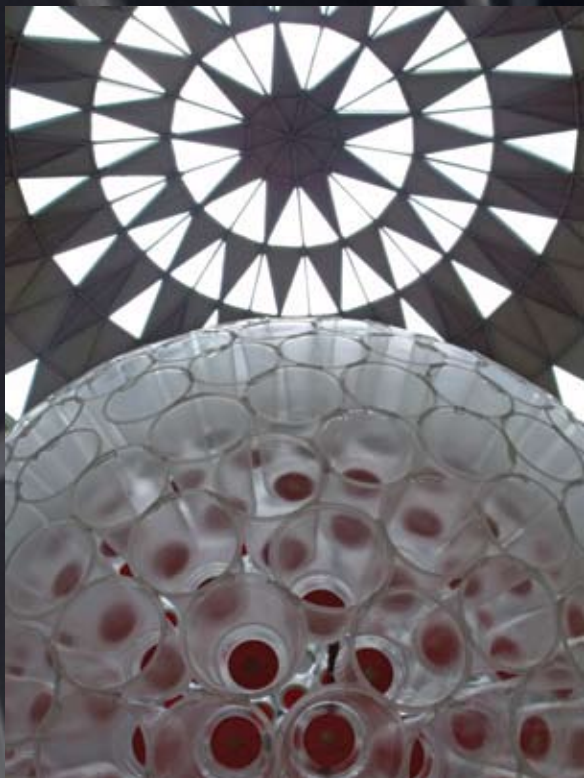
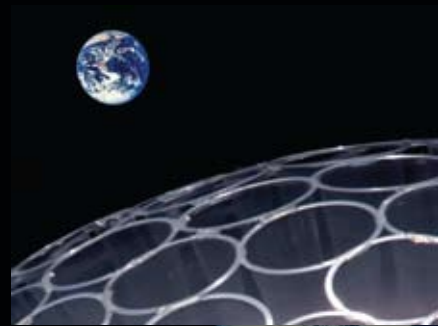
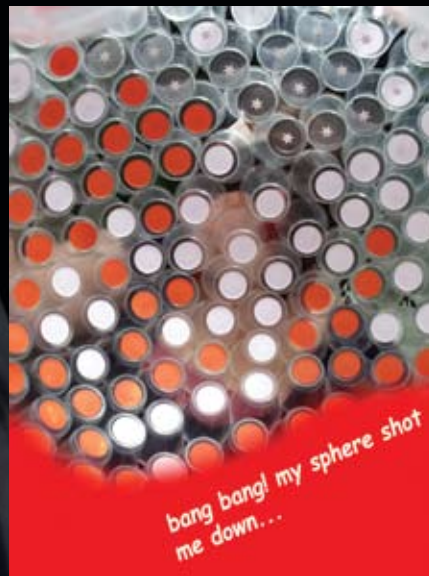

VIVAT ACADEMIA

A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM LAPJA

2009 : 6 : NOVEMBER - DECEMBER

„TALPRAESETT VAGYOK, NEM HASRAESETT!”

Halácsi Katalin, a Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének hallgatója tanulmányúton járt Szingapúrban. Ökolámpás-szobor pályázatra beadott munkájával 3. helyezést nyert el. (cikkünk a oldalon olvasható)

TARTALOM

- 2 Immár a GEO is a selmeci szellem örököse
- 2 A Geo az Enterprise Europe Network hálózathoz csatlakozott
- 3 Interaktív múzeumpedagógiai óra
- 4 „Talpraesett vagyok, nem hasraesett!” - interjú Halácsi Katalinnal (AMI) a Szingapúri tanulmányútról
- 5 Szociális szakemberek találkozója Sopronban
- 6 XIII. Apáczai Napok
- 6 Országos Matematika Feladatmegoldó Verseny a pedagógus képzési területű hallgatók számára
- 7 „Szép magyar beszéd” verseny - négy nyertessel
- 7 Óvodapedagógus hallgatók országos sikere
- 7 Táblák hirdetik, hogy Sopron egyetemi város
- 8 A Benedek-kar vendége volt a Gori Egyetem rektora
- 8 Tudomány napi konferencia a GEO-n
- 9 Konferencián Hanoiban, a béke városában
- 9 Rakovszky Zsuzsa író volt a Civil Egyetem vendége
- 10 A főiskolai és egyetemi ifjúságot szerették a soproni polgárok
- 11 Jubileumi Prima-díj Mislivetz Ferencnek
- 11 PhD-hallgatók és doktorok a GAZDÁLKODÁSBAN
- 12 Egy ígéretes együttműködés első lépései
- 12 MÉK-es hallgatók a dronteni főiskolán
- 13 Ki volt Dzseki bácsi? - Kaufman Ilona írása
- 13 Új köntösben az Egyetem Ifjúsági Háza
- 14 Győziktől a Rózsa-Flores ügyig - Kepes András előadásairól
- 16 Algériai capriccio 2009.

- 18 „A teremtés vegykonyhája, avagy gyógy/szer/tár a műteremben” - Bendzsel Miklós beszéde Mészáros György kiállításának megnyitóján
- 19 Te oltatsz? - Hargitai Gábor írása
- 20 A fáraó átka - Prof. Dr. Balázs Judit írása
- 22 Pszeudometamorphosis - Tarsoly Zsolt novellája
- 24 Tudományos Diákköri Konferencia a KTK-n
- 24 In memoriam Kozma István

A FÁRAÓ ÁTKA

Egyiptomnak, az idők homályába vesző története különösen alkalmas arra, hogy megejtse a titokzatosságra hajlamos képzeletet. Ilyen a vést hozó múmiák meséje, a sírkamrák feltárásához kapcsolódó átok, a fáraó átka.
- Prof. Dr. Balázs Judit írása

(20. old.)

Vivat Academia

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

VII. évfolyam, 6. szám
2009. november - december

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (Kommunikációs Iroda)
Sütő Csaba András, scsa@atif.hu (AK)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)

Mészáros Ágnes (KTK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr. Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András

Címlapfotó: Halácsi Katalin
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Levélágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: <http://vaonline.nyme.hu/>

IMMÁR A GEO IS A SELMECI SZELLEM ÖRÖKÖSE

2009. október 10-én a IV. Selmeci Akadémisták Napján Selmecbányán a Geoinformatikai Kar életében is fontos és jelentős eseményre került sor.

2001. november 30-án Kassán a Fakulta baníctva, ekológia, riadenia a geotechnológii Technickej univerzity v Košiciach, a Miskolci Egyetem Bányamérnöki Kara, a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara Sopron, a Hornicko-geologická fakulta Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava, a Lesnická fakulta Technickej univerzity vo Zvolene és a Montanuniversität Leoben, valamint Selmecbánya főpolgármestere német, magyar és szlovák nyelven aláírt egy deklarációt, miszerint a selmeci Akadémia jogutód intézményeiként tovább viszik azt a szellemi örökséget, ami az Akadémiát jellemezte.

Ehhez a deklarációhoz további öt felsőoktatási intézmény, a Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Kar, a Hutnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, a Fakulta metalurgie a materiálóvho inžénýrství Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava, a Dunajvárosi Főiskola és a székesfehérvári Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar csatlakozási nyilatkozatot írt alá. A csatlakozási nyilatkozatban megerősítették a karok azt a szándékukat, hogy minden tekintetben elfogadják a társegyetemek és karok által korábban aláírt DEKLARÁCIÓT, mindannyian ápolják a híres Selmecbányai Bányászati Akadémia szellemi örökségét. Ünnepelesen nyilatkoztatták, hogy

→ mindnyájan, bár különböző értelemben, de a Selmecbányai Bányászati Akadémia örököseinek tartják magunkat,

→ tiszteletben tartják a Bányászati Akadémia professzorainak és végzett hallgatóinak a természettudomány, a műszaki, jogi és gazdasági tudományok területén hátrahagyott örökségének üzenetét, akiknek munkája a soknemzetiségű Habsburg majd később az Osztrák – Magyar Monarchia szellemi és anyagi gazdagságának részévé vált.

→ elismerik, hogy a híres Selmecbányai Bányászati Akadémia, alma matere e csatlakozó nyilatkozat által megnevezett azon utód-fiskoláknak is, amelyek az Osztrák – Magyar Monarchia keletkezését és szétesését követően a történelem különböző időszakában az utódállamokban – Ausztriában, Magyarországon és Csehszlovákiában – megalkultak.

→ munkájukkal és működésükkel visszahozzák a Selmecbányai Bányászati Akadémián uralkodó felvilágosult szellemet, hogy művelt, toleráns és szabad lelkű polgárokat neveljünk a jövőbeli egysült Európának.

→ kihasználják intézményeik hagyományos kapcsolatait az elkövetkezendő együttműködéshez az oktatás és tudomány azon területein, melyeken tevékenykednek, és ezt az együttműködést fokozzák, és szorosabbá teszik.

Az ünnepség helyszíne a Szent Katalin templom volt. Először Selmecbánya és Sopron polgármesterei a két város testvérvárosi kapcsolatáról szóló megállapodást írtak alá. Ezt követően a csatlakozó Karok képviselői és Selmecbánya polgármestere aláírásukkal is megerősítették, hogy a továbbiakban a nyilatkozat szövegében megfogalmazottak szerint tevékenykednek. Sajnos az időjárás nem fogadta kegyeibe a rendezvényt, egész nap zuhogott az eső, így rövid szünet után ugyancsak a templomban, az egyébként szabad tere tervezett ünnepi műsorra került sor, amikor is korhű jelmezekbe öltözött szereplők, köztük Mária Terézia „eljátszották” az Akadémia megalapításával kapcsolatos eseményeket, felolvasták az alapító okiratot. Az emlékfal megkoszorúzása után a szalamanderes fáklyás felvonulást sem sikerült az eredeti terveknek megfelelően megtartani. Az Akadémia épületéig tartandó felvonulás helyett a városháza körül egy rövid, az eső ellenére szép és

Az aláírás pillanatai

hangulatos felvonulással sikerült emelni az est fényét és ünnepélyességét. A miskolciak a Bányászati Palotában, a soproniak az Erdészeti Palotában rövid ünnepség keretében koszorút helyeztek el a csillénél, illetve a farönknél.

Az ünnepségek után a város gulyáslevesével vendégelte meg hallgatóinkat, a kari vezetők pedig a Kémiai Palota új szárnyában egy állófogadáson vettek részt, ugyancsak a város vendégeiként. A szombati nap utolsó eseményeként a hallgatók szakestéllyel zárták a napot.

Karunkat Dr. Mélykúti Gábor dékán, Dr. Engler Péter dékánhelyettes, Egyed Gyula Valétaelnök, Miklós Ákos, Pintér Bence, Gáti Gergő, Csuti Violetta, Répás Zoltán és Balázs Gábor hallgatók képviselték.

dr. Engler Péter

A GEO AZ ENTERPRISE EUROPE NETWORK HÁLÓZATHOZ CSATLAKOZOTT

A Geoinformatikai Kar 2009. november 2-án csatlakozott az Enterprise Europe Network hálózathoz. A hálózat célja a vállalkozások innovációs érdekeinek és érdeklődésének összefogása és a partnerkeresés európai szinten történő támogatása.

A hálózat regionális központja a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara. Radetzky Jenő kamaraelnök vezetésével a Geoinformatikai Kar három fős delegációt fogadott, hogy a megbeszélésen áttekintsék a közeljövő fontos feladatait, lehetőségeit. A találkozó a csatlakozó nyilatkozat hivatalos átadása is megtörtént.

INTERAKTÍV MÚZEUMPEDAGÓGIAI ÓRA

Az Apáczai Csere János Kar Idegenforgalmi és vendéglátó szakirányos hallgatóinak egy csoportja – dr. Bérczessy Lajos tanár úr vezetésével a közelmúltban látogatást tett a fővárosi Elektrotechnikai Múzeumban.

*Különleges kor, különleges emberek idéződtek föl emlékezetünkben
fotó: Dr. Bérczessy Lajos*

A múzeumi kirándulás apropóját az alkalmazott kommunikációhoz kapcsolódó stúdium adta.

Lévén az elektromos energia, minden információ hordozójaként, napjainkban teljes egészében nélkülözhetetlenné vált. (Még belegondolni is bizarr: mondjuk, ha egy vásott kedvű varázsló akárcsak egy órára is lekapcsolná az áramot bolygónkon, mi lenne...)

A múzeum eredeti környezetben található, eredetileg transzformátorállomás volt.

Muzeális miliőben sétálhatnak, gyönyörködhetnek, kísérletezhetnek az oda látogatók.

Kitűnően fölkészült vezetők – jelen esetünkben Jarosievitz Zoltán középiskolai fizika tanár úr – értő, magyarázó és próbákra föl hívó kísérlete nemcsak élményt nyújtott, hanem egy kicsit feleleveníthette a valaha tanultakat is.

Mi minden látható itt? Szinte föl sorolni is nehéz. Számos villamosságtani jelenséget lehetett figyelemmel kísérni az elektrosztatika, az elektrodinamika világából.

Nem nélkülözték a bemutatók a látványelemeket sem, de azt is látni lehetett, hogy egyszerű eszközökkel, tárgyakkal is „lehet csodát művelni”.

Az őstranszformátortól kezdve a Jedlik-forgonyig, motorkocsiig különleges világ, különleges kor, különleges emberek idéződtek föl emlékezetünkben.

/Talán érdemes egy kis kitérőt tenni Jedlik Ányosról (1800–1895) megemlékezni – lévén a győri érintettség. A paptanár-akadémikus tudós nevéhez nemcsak az előbb említett villámdelejes forgony /az egyenáramú villanymotor őse/ megalkotása fűződik. A műszaki magyar nyelv megújításán éppúgy fáradozott, mint a szivárgáztartás technológiájának kidolgozásán. Köteteket tenne ki munkásságának leírása. A mai értelemben véve: nem volt marketinges szemléletű kísérletező – meglehet ezért a villamos öngerjesztés (dinamó-elv) sem az ő szabadalma, hanem W. Siemens és S. Ch. Wheatstone nevéhez írók – ám amit például a magyar tudományos oktatásért is tett – elvülhetetlen./

Nem lehet e röpké kis tudósításban a majd' kétórás látogatást föl idézni. Ám sok olyan tárgyi bizonyíték, működő eredeti darab látható itt – háztartási villamossági gépek, világítási eszközök –, amelyek azt bizonyítják, hogy a magyar műszaki tudás és technológia képes volt a világ élvonalába emelni hazánkat. Csak kellő támogatottság, értő tudás kellett hozzá az oktatásban, a tudományos kísérletezés finanszírozásában.

Hogy csak egy példát említsünk: Kandó Kálmán magyar villamosmérnök a hívó szóra haza jött Párizsból és itthon kísérletezett, oktatott. Az általa tervezett villanymozdonyok utódai járnak ma is a világ nagy vasúti pályáit megváltoztatva ezzel a közlekedés, a szállítás szokásait.

Kiss Balázs

Ékes Szeverin Kristóf: Vallomás

Napok, hetek, kevés idő.
Mégis képek ezre tűnik elő.
Pillanatok, melyekre szívesen emlékszem.
S percek, melyeket sohasem feledem.

Már csillag vagyok, már örök.
Nem csak magányos fény a világ fölött.
A képek felvillannak újra és újra,
Remélem, soha nem hullnak majd kútba.

Képek, képek egyre tisztábbak,
Fényesek és egyre csak trilláznak.
Egy arc, egy hang, egy alak tűnik elő,
Mosoly villan és tudom, ez nem más csak Ő.

Tudom, tudom már egészen,
Itt lenni és ragyogni szelíden.
Ezt szeretném látni, hallani s érezni örökön,
Vele lenni mindig vagy kihunyni rögtön.

Károlyi Szabina: Téli csend

A házak ablakait belepte a pára.
Csak itt-ott tűnik fel néhány
kölyök-orr, kíváncsian,
a hora várva.

Cipőm orrára még békés
nyugalommal szállnak a
pelyhek és izzik bennem a
gyerek-vágy, hogy párat
markoljak, s ha szomjam kívánja,
megegyem.

Mellkasomban elterül a nyugalom,
s a meleg szobában
szőnyegbe süllyed a lábam,
mikor tüdőmbe szippantom
a narancs és fahéj illatát,
mint téli mámort.

„TALPRAESETT VAGYOK, NEM HASRAESETT!”

Halácsi Katalin, a Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetének építész hallgatója tanulmányúton járt Szingapúrban. Ökolámpás-szobor pályázatra beadott munkájával 3. helyezést ért el.

- Honnan szereztél tudomást erről a képzésről?

A Szingapúr-mániám 2006-ban kezdődött. Az AMI-val kinn voltunk a Velencei Építészeti Biennálén, s ott nagyon tetszetek az ázsiai pavilonok, és elhatároztam, hogy kimegyek tanulni Távol-Keletre. Kb. 1,5–2 év szervezőmunka után sikerült kijutni. Felvettem több külföldi sulival a kapcsolatot és végül a szingapúri Raffles Design Institute fogadott. A két intézmény között így jöhetett létre cserediák kapcsolat.

- A tandíjat ezek szerint nem neked kellett állni, de a többi költséget te álltad?

-Igen, de kaptam támogatást a Erdészeti és Faipari Képzést Támogató Közhasznú Alapítványtól és a Martin Hamer alapítványtól, és nagyon hálás vagyok Wesztergom Ica néninek is, aki rengeteget segített.

- Hogyan teltek a napjaid Szingapúrban?

- Egy modult vettem fel, ami heti 1 órát jelentett. Ez önmagában nem sok, de kaptunk annyi feladatot, ami kitöltötte az időmet. Persze rengeteget kirándultunk a helyiekkel, sok barátot tettem szert. Meg akartam ismerni a szigetet, az embereket, a nyelveket. Kezdetben az olyan egyszerű ügyek is külön feladatot jelentettek, hogy megtaláljam, hol lehet venni kenyeret, vagy palackos vizet.

- Megeresztetted a keleti ízeket?

- Szingapúr nagyon sokszínű hely. A koreaitól a vietnámiig minden ázsiai ország képviselteti magát. Nem mondhatom, hogy mindenfélét kipróbáltam, mert annak ellenére, hogy kikötőváros, a tengeri herkenyűk és ételkülönlegességek drágák. Az indiai és thai konyha állt közelebb az ízlésemhez. A sült levél fokhagymával és mogoróval sütvé, némi szójaszósszal nagyon finom...

- Így képzelted el itthon Ázsiát?

- Világvárosba érkeztem. Szingapúr amolyan hamis Ázsia, és én korábban nem jártam keleten. Nincs szabad tengerpartja, mert kéregszerűen veszi körül a kikötők konténerlerakata. Itt minden a kereskedelemről szól. Annak ellenére, hogy az egész egy hatalmas gépezethez hasonlítható, nagyon odafigyeltek az életterükre. Rengeteg a zöld felület és harmonikus egyensúlyban tartják a természetes és mesterséges környezetet. A központját erőteljesen fejlesztik, tulajdonképpen versenyben tartják a világ nagyvárosaival.

- Mi volt az, ami idevonzott?

- Az érdekelt, hogy ők hogyan tanulnak, a szakmán belül hogyan képezik magukat, hogy olyan terveket tudjanak letenni, amiket a biennálén láttam. Nem annyira az volt az érdekes, hogy melyik ázsiai országba megyek, mint inkább, hogy megismerjem az európaiaktól eltérő képzési rendszert.

- Megtudtad a titkot?

- Az európai módszert - ha van ilyen - csak a soproni képzésen keresztül ismerem, ami a végeredményeket összehasonlítva különbözhet már akár a bécsiétől is. A terméktervezés-módszertan tantárgyunkon belül sok hasonlót tanultunk, mint ami szerint kint is terveztünk, de nálunk ezek a gyakorlatba nincsenek tudatosan áültetve.

Kata a szingapúri köztársasági elnöktől vette át a díjat

Lényeges eleme a kinti képzésnek az ütemterv, ami alapján már a kezdetkor tudom előre, hogy melyik héten, melyik nap mivel fogok foglalkozni, mikorra és mivel készülök el. Mindent precízen meghatározom, nincsenek céltalan firák. Például tanultam gyűjteni. Háromszor szükséges a gyűjtés a tervezés során, meghatározott időben. Ez meglepően hasznosnak bizonyult.

Tanultam a gondolatok letisztázását, a tervezési szükségletek, követelmények pontos meghatározását. Tanultam tervfejlesztést, döntéshozást. Igazából nem volt semmi idegen a munkafolyamatban, ezeket vagy ilyesmiket itthon is csinálunk, de amíg itthon inkább a végeredmény számít, addig a kinti iskolában magát a tervezési folyamatot is értékelték. Látványos volt, ha valamelyik hallgató kihagyott pár lépést... Kevésbé érthető vagy indokolatlan megoldások születtek.

Ez nem jelenti azt, hogy ott mindenki tud tervezni. Éppen a mindenki kezébe adott módszer miatt sok közepszerű terv születik.

Ídézek egy április 7-i levelemből:

„Szerencsére a 3 hónapos teendőimmel tisztában vagyok. 2 feladatot lesz, mindkettőre 6 hét. Ezekből az első hét a feladatkiadás, az utolsó a prezentáció. Nagyon szigorúan veszik a jelenléteket, az aktivitást. Még azt is megmondta Eric Lim, a tanárom, hogy mivel rajzoljak és mibe. Pár alapszabály:

- ami nincs benne a Vázlatfüzetben, az nincs, nem létezik,

- ha valami a Vázlatfüzetből kiesik, vagy csak ímmel-ámmal van abba beleragasztva, az nincs, nem létezik

- ami a prezentációra nem készül el, az nincs, nem létezik

- ha a Vázlatfüzet nem fekete borítójú, ezüstfeliratos, csigavonalasan dombornyomott, metálkék spirálos, A3-as és „by A'Zone Corp.-os”, akkor bármi is létezik benne, nincs, nem létezik.”

Nekem ezekre a korlátokra volt szükségem. Nem tudtam, hogy ezeket kerestem, de megtaláltam.

A csapatmunka és az együtt dolgozás már-már zavarba ejtő volt. Olyan önzetlenül és tisztelettel képesek együtt dolgozni, amivel eddig még nem találkoztam. Félelmeteselek!

- Milyen feladatokat adtak?

- Nagyon jó feladatokat kaptunk, amiket próbáltam összhangba hozni az itthoni tervezési feladataimmal. Az első egy belsőépítészeti feladat volt, amit sikeresen teljesítettem: bekerültem az iskola élmezőnyébe. A II. félévben bútortervezési feladatot kaptunk. E mellett még egy pályázatra kötelezően kellett koncepciótervet készíteni, melyek közül a tanárok kiválasztottak hatot. Az enyém is köztük volt. Ez egy, a kínai Holdünnephez kapcsolódó „ökolámpás-szobor” pályázat volt. A kínaiaknak és az indiaiaknak rengeteg ünnepük van, mindig lehet valamit ünnepelni. Ilyenkor a város összes utcáját feldíszítik lámpionokkal. Erre kellett egy minimum 2m magas újrhasznosított anyagokból készült lámpást tervezni. Az egészet műanyag poharakból és műanyag hullámkartonból készítettem, kb. 4-5 hetes munkával.

- Az eredmény?

- 3. helyezést értem el. A díjjal 2000 szingapúri dollár és egy súlyos trófea járt, amit csak úgy tudtam hazahozni, hogy kidobtam az összes ruhámat... Mivel kötelezően csapatban kellett dolgozni, ezt a lámpást is egy kínai lánnyal, Weng Zenya-val közösen készítettük el, s a pénzen is meg kellett osztoznunk. A díjat a köztársasági elnök adta át. Nagyon féltem, hogy hasra esek előtte, de előzőleg teletápláltam magam pozitív gondolatokkal, hogy „talpraesett vagyok, nem hasraesett”, így aztán sikerült rendesen átvennem.

- Tanáraid hogyan viszonyultak az utadhoz?

- Az első prezentációm után írtam nekik, mire nagyon kedves és elismerő válaszokat kaptam. Eleinte féltettek, de látva, hogy boldogulok, már biztosan örültek. Tervezem, hogy előadást tartok majd az útról. Összegyűjtöttem a kintről küldött leveleimet, képeslapokat, amiket én rajzoltam, ezekből pedig kiállítást tartok majd. Ezekben benne van az összes vicces problémám és örömöm, amik ott adódtak.

- Például?

- Az egyik legkedvesebb emlékem az, amikor tudatosult bennem, hogy nem négyen lakjuk a szobát: megjelentek a gyíkok. Szabad bejárásuk volt hozzánk és nem tudom, hogy örömben, vagy bánatukban tették, de nagyon nagy hangzavart csaptak: iszonyatos frekvencián sípoltak. Volt egy másik állat is, aminek nagyon érdekes hangja volt, és bár sosem láttam, kopasztott gyíkmadárnak képzeltem. Ez ébresztett hajnalban kakas helyett.

- Mit tanácsolnál azoknak, akik szeretnének külföldön tanulni?

- Mindenkinek javasolni tudom, hogy már az 1-2. évben találja ki, hogy hová akar menni, és kezdje el összeszedni rá a pénzt. Nekem erős másfél év kellett, hogy hivatalos keretek között valósulhasson meg ez az út. Hosszú idő, de kellett ennyi.

hg

(Színes fotókat lásd a hátsó borítón.)

SZOCIÁLIS SZAKEMBEREK TALÁLKOZÓJA SOPRONBAN

- a szociálpedagógia múltja, jelene és jövője a Benedek Elek Pedagógiai Karon

November. 12-14. között került megrendezésre Sopronban, az Idősek Európai Háza Alapítvány, a Sopron és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ és a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar szervezésében a XV. Soproni Szociális Konferencia, „A segítő szakmák együttműködésének színterei” címmel.

A plenáris ülések mellett a munka három szekcióban folyt:

1./ „20 éves az ENSZ Gyermeki Jogok Egyezménye”, hatása a magyar gyermekvédelemre

2./ „1999, az Idősek Nemzetközi Éve” volt, mi történt azóta az idősgügyben? A jelen: Nemzeti Idősgügyi Stratégia

A 3./ szekciónak a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar adott otthont. A konferencia szervezését, a szekciómunkát a Szociális- és Neveléstudományi Intézet nevében Dr. Molnár Katalin egyetemi docens vezette.

A szekció előadások, a „20 éves a „soproni norma” címmel összefoglalást adtak a 20 éves múltra visszatekintő szociális képzésekről, a szociálpedagógia helyét és szerepét méltatva a szociális képzések sorában. E napon a Kar szociálpedagógia szakos hallgatóinak tanítás nélküli munkanapja volt, így a hallgatóság is aktívan részt vehetett/vett a szakmai munkában. Kérdeztek, és tapasztalataikkal segítették a szekció munkáját. A szociális- és szociálpedagógiai képző intézmények közül többen képviselték magukat a soproni konferencián, előadásai-ikkal bemutatták képzéseik sajátosságait, a képző intézmények közötti különbségeket. A szekciót szakmai megbeszélés is követte, ahol előke-
rültek a jövő törekvései: a szociálpedagógia szak megújítása, valamint a mesterképzési lehetőség is.

Dr. Molnár Katalin
egyetemi docens
NYME-BPK

A Soproni Norma 20 éves évfordulójáról Dr. Bodnár Gabriella a BPK intézetigazgató, egyetemi docense is megemlékezett.

XIII. APÁCZAI-NAPOK

A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kara 2009. október 15-én és 16-án rendezte a XIII. APÁCZAI-NAPOK nemzetközi tudományos konferenciáját INNOVÁCIÓ ÉS KREATIVITÁS címmel. Mottó: Álmodj, alkoss, újíts!

Október 15-16-án immár 13. alkalommal rendezték meg az Apáczai Karon az Apáczai-napok tudományos konferenciát. A konferencia a hagyományokhoz híven, számos szekcióban várta a résztvevőket a neveléstudomány, a szociológiatudomány, a nyelvtudomány, a matematikatudomány, természettudomány, a sporttudomány, a turizmus, az andragógia, a közművelődés területén.

Október 15-én a plenáris üléseken Apáczai pedagógiájának aktualitásáról, a szellemi kulturális örökségről és turizmusról, valamint a globális környezetállapotról hallhattak előadásokat. Ezt követően a kar zenei együttesének koncertjén és a Nyugat-magyarországi Egyetem művésztanárainak kiállításán vehettek részt az érdeklődők. A konferencia másnapján a szekcióelőadásokra került sor.

Fotó: Nemes Zsolt

A Nyugat-magyarországi Egyetem művésztanárainak kiállítását Prof. dr. Albert Levente rektorhelyettes úr nyitotta meg

Prof. dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár Apáczai pedagógiájának aktualitása címmel tartott plenáris előadást

ORSZÁGOS MATEMATIKA FELADATMEGOLDÓ VERSENY A PEDAGÓGUS KÉPZÉSI TERÜLETŰ HALLGATÓK SZÁMÁRA

November első hétvégéjén rendezték Győrben a tanítójelöltek országos matematika csapatbajnokságát.

Tíz csapat 35 versenyzője mérte össze tudását, 9 különböző műveltségterületen versenyző. A négy fős csapatokból a három legjobb eredményt vették figyelembe a végső sorrend kialakításánál. A verseny kétórás teszt és kétórás kifejtendő feladatok megoldásából állt.

A versenyt 1992 óta évente egyszer, más-más helyszínen rendezik meg. Győr csapata minden évben szerepel és a dobogós helyek valamelyikén végez. Idén sem volt másképp, a kupát idén ugyan a pesti képző vihette el, de az ezüstös második helyezést sikerült a győri csapatnak megszereznie. Egyéni második helyezést Pércsy Eszter második évfolyamos, tanító szakos hallgatónk szerezte meg.

Helyezettek:

Csapatversenyben:

I. ELTE-TÓK

II. NYME-AK

III. NYME-MNSK

IV. Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar (KETIF)

Egyéniben:

I. Rácz Gábor (ELTE-TÓK)

II. Pércsy Eszter (NYME-AK)

III. Kamarás Ildikó (SZTE-JGYPK)

IV. Hajós András (AVKF)

Műveltségterület:

I. Németh Veronika (AVKF)

II. Varga Johanna (SZTE-JGYPK)

III. Karsai Emese (KFRTF)

A verseny: 2 óra teszt, 2 óra kifejtendő feladat

„SZÉP MAGYAR BESZÉD” VERSENY - NÉGY NYERTESSEL

A Benedek Elek Pedagógiai Kar Magyar nyelvi és irodalmi Tanszéke november 10-én rendezte meg a hagyományos „Szép magyar beszéd” versenyt. A résztvevőknek 25-30 sornyi szabadon választott, és ugyanilyen terjedelmű kötelező szöveget, vagy szövegrészletet kellett értelmezőn felolvasniuk a 20. századi magyar esszé- vagy szépirodalomból. A kötelező szöveg Márai Sándor: Röpirat a nemzetnevelés ügyében című művének egy részlete volt; a szabadon választott szövegeket a legkülönbözőbb szerzők (Márai Sándor, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály, Sütő András, Balla D. Károly, Németh László, Móra Ferenc, Wass Albert, Fekete István, Örkény István, Müller Péter) írásából válogatták a versenyzők. A megmérettetést 18 óvodapedagógus hallgató vállalta a szép számú hallgatóság és a négy tagú, szaktanárokból és Kazinczy-érmes hallgatóból álló zsűri előtt. A színvonalas versenyen az I. helyezett Horváth Adrienn, a II. helyezett Könyvid Renáta, a III. helyezett Balázs Mónika lett - mindhárman első éves óvodapedagógus hallgatók. A közönségdíjat Révai Diána II. évfolyamos óvodapedagógus hallgató kapta. Jutalmuk egy-egy értékes könyv volt. A felsőoktatási intézmények 2010 tavaszán Egerben megrendezendő, Kazinczy Ferencről elnevezett „Szép magyar beszéd” országos versenyén karunkat Horváth Adrienn képviseli.

Dr. Németh Zsuzsanna
főiskolai docens
NYME-BPK

A Benedek Kart az országos megmérettetésen Horváth Adrienn (a képen jobbról a második) képviseli majd.

ÓVODAPEDAGÓGUS HALLGATÓK ORSZÁGOS SIKERE

A Benedek Elek Pedagógiai Karról két hallgató, Oláh Ilona és Németh Renáta vett részt november 6-án Budapesten, a Népek meséi elnevezésű II. országos egyetemi és főiskolai mesemondó versenyen és mindketten helyezéssel tértek haza. A 21 fős, erős mezőnyből Oláh Ilona III. évfolyamos óvodapedagógus hallgató a második helyen végzett. Ilona egy régi, 19. század eleji gyűjteményből származó varázsmesével, a Kígyó Jancsival érte el ezt a szép eredményt. A zsűrit lenyűgözte az ötlet, hogy a szövegi tartalmakat három népdalrészlettel is gazdagította. Herczku Ágnes és Sebestyén Márta dalaival adott még nagyobb ívet, esztétikai gazdagságot a népmesének és jelenítette meg az elválás szomorúságát, a búsulást, majd a szerelmes egymásra találást. Az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán rendezett verseny különdíjasa Németh Renáta II. évfolyamos óvodapedagógus hallgatónk lett, aki eredeti csángó népviseletbe öltözve, eredeti nyelvezettel adta elő A fősvén legén házasodik című mesét. Hallgatóink eredményes felkészítését Molnár Csilla adjunktus végezte. Ilona és Renáta versenyen való részvételi szándékát Dr. Katona György dékán úr támogatta. Külön köszönet illeti még a Gyakorló Óvodák óvónőit is, akiktől sok segítséget kaptak hallgatóink a sikeres szereplésükhöz.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

Oláh Ilona (a kép bal oldalán) és Németh Renáta újításaikkal lenyűgözték a mesemondó verseny zsűrijét.

TÁBLÁK HIRDETİK, HOGY SOPRON EGYETEMI VÁROS

Idén novembertől a város határában háromnyelvű, magyar, angol és német felirattal ellátott táblák hívják fel a Sopronba látogatók figyelmét arra, hogy egyetemi városba érkeznek. Mint ismeretes, az „Egyetemi város” feliratú táblák elhelyezését 2009. június 25-i határozatával hagyta jóvá a megyei jogú város közgyűlése.

Csiha Tünde Noémi

A BENEDEK-KAR VENDÉGE VOLT A GORI EGYETEM REKTORA

Elfogadta a Benedek Elek Pedagógiai Kar, valamint Dr. Varga László egyetemi docens meghívását, és a kar november 18-i tudomány napi rendezvényén személyesen mutatta be Grúziát, illetve saját felsőoktatási intézményét a Gori Egyetem rektora, Dr. Zaza Tsotniashvili.

A rektor „Georgia, Education in Georgia, Gori University” című, angol nyelvű előadásában ismertette egyetemének történetét, kitérve arra is, hogy a 2008-as grúz-orosz háború idején bombatámadás érte az egyetem központi épületét, mely súlyosan megrongálódott és az adminisztrációs anyag egy része is megsemmisült. Azóta túljutottak a válságon és töretlen hittel, lendülettel folytatják a munkát a 85 oktatót és 1824 hallgatót magában foglaló intézményben.

A Nyugat-magyarországi Egyetem karait, képzési szerkezetét Prof. Dr. Neményi Miklós tudományos és külügyi rektorhelyettes mutatta be a jelenlévő hallgatóságnak. A grúziai rektor látogatása során szó is esett a két felsőoktatási intézmény együttműködési lehetőségeiről, melyet mindkét fél szeretne kihasználni a jövőben. Ennek jelzésekként közösen koszorúzták meg a Benedek Elek Pedagógiai Kar előtt található Benedek Elek-szobrot Dr. Zaza Tsotniashvili, rektor és Dr. Katona György, a vendéglátó kar dékánja.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

Koszorúzással is jelezte a közös terveket Dr. Katona György dékán és Dr. Zaza Tsotniashvili rektor.

TUDOMÁNY NAPI KONFERENCIA A GEO-N

Az Alba Polisz Tudományos Park Egyesület és a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar összefogásában széles nyilvánosság számára szerveztünk ezen ünnepi napra, 2009. november 3-ra konferenciát „A tudomány szerepe Székesfehérvár várostárság életében” címmel.

Célunk az volt, hogy bemutassuk a város és a megye nyilvánosságának, hogy áll a tudomány helyzete lakókörnyezetünkben.

Karunk Budai úti épületének nagyelődője méltó környezetet biztosított a rendezvényre, melyet Mélykúti Gábor a Geoinformatikai Kar dékánja és Hervainé Szabó Gyöngyvér a Kodolányi János Főiskola tudományos rektorhelyettese nyitottak meg. Az előadások a tudományos élet legkülönbözőbb területeit tekintették át:

Balsay István, alelnök, Fejér Megye Önkormányzata: Régiók és megyék helyzete

Udvardy Péter, docens, NYME-GEO: Vidékfejlesztés stratégiai kérdései a régióban

Szirmai Viktória, KJF egyetemi tanára, MTA-RKK-NYUTI: Milyen szerepe lehet Székesfehérvár várostárság versenyképességében a tudományos kutatási eredményeknek?

Baráth Gabriella, tudományos munkatárs, MTA-RKK-NYUTI: címzetes főiskolai docens, KJF: Vállalkozói innováció Székesfehérvár térségében

Újváry Gábor, főiskolai tanár, KJF: A hungarológia és a magyar történeti műhelyek kutatásai a Kodolányi János Főiskolán

Jankó Judit, adjunktus, KJF: Az iskolai szociális munka – kísérleti projekt Székesfehérváron

Kőszegi Béla, osztályvezető - Veisz Ottó, osztályvezető, MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet: A fitotron felhasználása a globális klímaváltozás kutatásban

Mészáros Klára, tudományos főmunkatárs - Sági László, tudományos főmunkatárs, MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet: A genetikailag módosított növények kutatási irányai Martonvásáron

Seebauer Márta, főiskolai tanár, főigazgató helyettes, BMF-ROIK: Alkalmazott informatikai fejlesztések a BMF Regionális Oktatási és Innovációs központjában

Kottyán László, adjunktus, NYME-GEO: A 3D Városkalauz projekt bemutatása

Horoszné Gulyás Margit, doktorandusz, NYME-GEO: Vízgazdálkodás-tervezés

Katonáné Gombás Katalin, adjunktus, NYME-GEO: Kistérségek agráralkalmassági vizsgálatának módszerei

Kádár István ny. tud. munkatárs, NYME-GEO - Karsay Ferenc ny. kutató: Környezetfüggő geometria épületek, földbirtokok és települések határvonalainak azonosításához.

Zárszavában Mélykúti Gábor dékán felhívta a figyelmet arra, hogy sok értékes alkotás születik környezetünkben, melyek megismertetése környezetünkkel igen fontos stratégiai kérdés.

Dr. h.c. Dr. Szepes András

KONFERENCIÁN HANOIBAN, A BÉKE VÁROSÁBAN

A Földmérők Nemzetközi Szövetsége (FIG) 7. regionális konferenciáját 2009. október 19-22. között tartotta Hanoiban. A Geoinformatikai Karról négyünknek volt alkalma résztvenni e jól szervezett eseményen.

Akik éltek már a 70-es években, vagy akiket érdekelnek a történelmi események, azoknak Hanoi és a béke nem összetartozó szavak, mert Vietnamból és annak fővárosáról először a vietnami háború képei jelennek meg.

Hanoi ma egy lüktető, feltörekvő, világvárosi rangra pályázó főváros. Kis folyóparti faluból ezer éven át fejlődött a mai, mintegy 8 millió lakosú metropolisszá. 1010-ben Ly Thai To császár ideköltöztette udvarát, és Thang Long azaz a Felszálló Sárkány néven fővárosává nevezte ki. A város változatos történelmet élt meg ezer éve alatt. 1831-től hívják Hanoinak és az egykori (1902-1953 közötti) Francia Indokína fővárosa, 1976 után az egész ország fővárosa lett. A korábbi háborúk emlékei ma már csak a hadsereg múzeumában és a múzeumnak átalakított egykori börtönben (becenevén a Hanoi Hiltonban) tanulmányozhatók.

A legszembetűnőbb a rengeteg motorkerékpár az utakon. Állítólag négy és fél millió motor van a fővárosban, egy-egy családban több is, s mindenki, mindenre használja is. Nemcsak munkába, iskolába járásra, de a legkülönbözőbb áruk szállítására is: láttunk olyan motorost, aki 4-5 malacot vitt a hátsó ülésen, de olyat is, aki egy tehenet. Az utcán szinte csak fiatalokat látni, feltűnően sok a szerelmespár, a gyermekes család. A család még érték Vietnamban.

A konferencia helyének kiválasztásában az ázsiai régióban működő geodéták bemutatkozási lehetőségén túl fontos szempont volt, hogy Hanoi (vietnami helyesírással Ha Noi) jövőre ünnepli alapításának millenniumát.

A Földmérők Nemzetközi Szövetsége (FIG) 7. regionális konferenciáját 2009. október 19-22. között tartotta Hanoiban. A konferencia szlogenje a: Spatial Data Serving People volt, kiegészítve a: Land Governance and the Environment – Building the Capacity céllal. A rendezvényre 54 országból mintegy 400 résztvevőt regisztráltak, köztük 250-et Ázsiából és Délkelet Ázsiából, a többit a világ különböző részeiből.

A Geoinformatikai Karról négyünknek volt alkalma résztvenni e jól szervezett eseményen: Dr. Márkus Béla hivatalból vett részt, mivel a FIG. 2. oktatási bizottságának elnöke, a Geodézia Tanszékről hárman - Dr. Ágfalvi Mihály, Dr. Busics György, Tarsoly Péter - egy pályázat keretéből előadással szerepeltünk.

A konferencia időrendje a kongresszusokhoz hasonló volt: délelőtti előbb plenáris ülés, majd szekcióülések egészen 17.30-ig, amelyet kávé- és ebédszünet szakított meg. Az esti órákban színvonalas kulturális programokat és fogadásokat rendeztek a vendéglátók. A megnyitó szakmai előadást és zárszót Stig Enemark professzor, a FIG elnöke tartotta. Három témát emelt ki, mint amelyekre szélesebb társadalmi érdeklődés irányul, s amelyekben a szakmai teendőink vannak: a földügyi igazgatás, a „felelős kormányzás” megvalósítása; a földügyi szerepe a környezetvédelemben és a klímaváltozás monitorozásában; a szervezetek és egyének jó gyakorlatának, képességeinek fejlesztése, divatos kifejezéssel a „capacity building”.

Az összes előadás szövege egyébként letölthető a konferencia honlapjáról: www.fig.net/vietnam. A szakmai programot kiegészítette egy hanoi városnézés és egy kirándulás a világörökséget képező Ha Long öbölbe.

A legérdekesebbek számunkra vietnami kollégáinkkal magya-

rul folytatott beszélgetések voltak. Ismeretes, hogy a 70-es években, a vietnami háború időszakában, számos vietnami fiatal tanult magyar felsőoktatási intézményekben, így többen végeztek a BME földmérőmérnöki szakán is. Közülük Vy Quoc Hai később visszatért még három évre kandidatúrára, mégpedig Székesfehérvárra, itt „melleslegesen” geodézia gyakorlatokat is vezetett. Tran Hong Quang e sorok (egyik) írójának volt tankörtársa 1972-77 között a BME-n, majd kandidátusi fokozatát is a BME-n szerezte, ma a külkapcsolatok felelőse a földügyi szakigazgatásban. A baráti kapcsolatok eredményeként két külön szakmai találkozóra is sor került. Magas szinten fogadtak minket a Természeti Erőforrások és Környezetvédelem Minisztériumában, ahova a földügyi igazgatás tartozik.

Alkalmunk volt meglátogatni a Hanoi Bányászati és Geológiai Egyetemet, amelynek egyik karán, a földmérőmérnökin, 350 szakembert képeznek évente. Benéztünk a gyakorlótermekbe, az előadókba. Feltűnt a hallgatók érdeklődése, motiváltsága. Ők szívesen jönnének Európába, Magyarországra is részképzésre, PhD-képzésre, de ehhez ma nincsenek meg az anyagi feltételek. Csak remélni tudjuk, hogy a szakmai, oktatási kapcsolatok valamilyen formában folytatódhatnak.

Dr. Ágfalvi Mihály – Dr. Busics György

RAKOVSZKY ZSUZSA ÍRÓNŐ VOLT A CIVIL EGYETEM VENDÉGE

A Benedek Elek Pedagógiai Kar Nyelvi és Kommunikációs Intézetének meghívására, Rakovszky Zsuzsa költő, író, műfordító volt a vendége október 27-én este a Paradigma Civilegyetem pódiumbeszélgetésének, melynek helyszínéül a Benedek-kar Tanácssterme szolgált. A Sopronban született költőnővel Márfa Molnár László irodalomtörténész beszélgetett népes közönség előtt.

Rakovszky Zsuzsa hatévesen kezdett verseket írni, első kötete 31 éves korában jelent meg, azóta hat, kiforrott hangvételű verseskötet látott a tollából napvilágot. Legutóbbi, Hold a hetedik házban című elbeszéléseket tartalmazó kötetét egy hónapja mutatták be Budapesten. Regényei közül több is (A kígyó árnyéka, A hullócsillag éve) soproni helyszíneken játszódik, igaz, különböző korokban. Míg A kígyó árnyéka a 15. századi életet mutatja be, addig A hullócsillag éve az 1950-es évek változásaival szembesít. Akik jól tájékozódnak Sopronban, könnyedén azonosíthatják a kötetek hőseinek élettereit, ráismerhetnek „a leghűségesebb város” utcáira, tereire, házaira. Ha bárki kedvet kapna az ismert író munkáinak elolvasásához, regényei a Benedek-kar könyvtárából kikölcsönözhetők.

S. Takács Judit PR-munkatárs

Rakovszky Zsuzsa soproni író, költő, műfordítóval Márfa Molnár László beszélgetett.

A FŐISKOLAI ÉS EGYETEMI IFJÚSÁGOT SZERETTÉK A SOPRONI POLGÁROK

- ünnepi megemlékezés a Nyugat-magyarországi Egyetemen az 1956-os forradalom 53. évfordulóján

A magyar forradalom és szabadságharc 53. évfordulójára emlékeztek október 23-án a Nyugat-magyarországi Egyetemen. Ifj. Sarkady Sándor, a Központi Könyvtár és Levéltár főigazgatója ünnepi beszédében a soproni vér nélküli forradalmi eseményeket idézte fel.

Sopronban a város vezetése és irányítása, a MEFESZ-re, az egyetemi ifjúságra hárult. A fővárosi és vidéki véres események következménye az általános, országos sztrájk lett. Pillanatok alatt omlott össze Sopron közigazgatása is. Az egész országban kaotikus állapotok uralkodtak. Százakra rúgott a halottak és ezrekre a sebesültek a száma. Öt napi szakadatlan harc után győzött a forradalom. A soproni MEFESZ spontán csoportokat és bizottságokat szervezett az ügyek irányítására és azok lebonyolítására. Egyetemisták, főiskolások, szakmunkás és gimnáziumi tanulók vették ki részüket a munkából. Teljes egyetértésben, együttműködve dolgoztak a rendőrséggel és a határőrség osztagaival.

Sopronban vér nélkül zajlottak a forradalmi események - mondta. Minek volt ez köszönhető? - tette fel a kérdést. Köszönhető volt elsősorban annak, hogy Sopron a nyugati határ mellett feküdt. Lakói minden megnyomoríttatás ellenére városi polgárok és lokálpatrióták voltak. Az Erdőmérnöki Főiskolának és tanári karának tekintélye volt. A főiskolai és egyetemi ifjúságot szerették a soproni polgárok. A határőrség és a rendőrség itt azonosult a forradalmi ifjúság követeléseivel. Katona Sándor rendőrkapitány, Géczy Ferenc őrnagy, Farkas Antal százados, Várnai László főhadnagy és mások a lelkiismeretükre hallgattak és nem lövetertek az ifjúságra.

- Többekkel beszéltem az akkori résztvevők közül. Néhányan elmondták azt is, hogy akkori cselekedetükért, azaz 1956-ért senkitől, semmilyen köszönetet nem kaptak. Még most sem késő, hogy megköszönjük nekik mindazt, amit ezért a megyéért, a szűkebb tájhozért, Budapestért, és Magyarországért tettek - emelte ki. Csak kérdezni kell őket, és elmondják nekünk az akkori résztvevők, egyetemisták, diákok, tisztségviselők:

Futárként, küldöttként tartották a kapcsolatot az ország más egyetemeivel és főiskolaival és a vidéki városokkal.

Őrségben álltak nemzetiszínű karszalaggal és karabéllyal a megye középületei és üzemei előtt, védve a nép vagyonát. Hangosbeszélőn tudósították a lakosságot a gyorsan változó eseményekről.

Segítettek a malmokban a molnároknak, az üzletekben a kiszolgálóknak és hogyan sütötték a kenyeret és hordták szét a tejet a rászorulóknak.

Megye szerzte új forradalmi szervek testületeiben vettek részt. Ők addig csak hallottak a demokráciáról, de megteremtették annak valamenyi formáját.

Egyetemistáink ott bábáskodtak ott babáskodtak a dr. Takács Endre vezette Soproni Ideiglenes Nemzeti Tanács létrejötténél, felállították a Járási Nemzeti Tanácsot (Steiner Gergely vezetésével) és a Soproni Pedagógusok Forradalmi Tanácsát. Részt vettek a Dunántúli Nemzeti Tanácsban küldöttként.

Elmondják, hogy fegyverrel a kezükben járőröztek az utcákon: Így őrizték Győr, Sopron, Csorna, Kapuvár nyugalmat és békéjét. Valóban a nép vagyonát a köz tulajdonát védték.

Határőrként teljesítettek szolgálatot. Ott voltak a megye minden átkelő pontjánál. Fogadták a Hegyeshalomnál, Sopronnál érkező nemzetközi segélykonvojokat és vasúti szerelvényeket.

Németh Kálmán aranydiplomás mérnök
fotó: Petyus András

Az osztrák, svájci, nyugatnémet szállítmányokat, a vasúti kocsik segélyrakományát kísérték fel Kelenföldre és Csepelig.

-Váltott brigádok tagjaként a végkimerülésig pakolták a segélyeket.

Teherautókra ültek erdész, bányász, geodéta, földmérő mérnök-hallgatók, mővári akadémikusok, győri diákok és kísérték nem egyszer tanáraikkal együtt egy héten keresztül az életet jelentő vérplazmát, gyógyszert, kötszert és élelmiszert a rászorulóknak a fővárosi kórházakba.

Falura jártak élelmiszert összegyűjteni, látták, hogy a föld népe hogyan ajánlotta fel szinte mindenét a forradalom oltárára.

Elmondják az akkori résztvevők, hogy 14 napon keresztül éjt nap-pá téve dolgoztak a forradalom sikeréért - mondta.

Csiha Tünde Noémi

JUBILEUMI PRIMA-DÍJ MISZLIVETZ FERENCNEK

Prof. dr. Miszlivetz Ferenc, a Bölcsészettudományi Kar Társadalomtudományok, Nemzetközi és Európa-tanulmányok Intézet vezetője jubileumi Prima-díjat kapott csütörtökön, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége által megrendezett Prima Primiissima-díj megyei rendezvényén. A jubileumi Prima-díjat idén először osztották ki.

dr. Miszlivetz Ferenc

Olyan szakember kaphatta meg, akinek neve az elmúlt években többször szerepelt az elismerésre jelöltek között. Prof. dr. Miszlivetz Ferenc 1982-ben az MTA Szociológiai Kutatóintézet munkatársa, 1983–84 között a Sussex-i Egyetemen ösztöndíjasa volt. 1989-ben a Mac Arthur Alapítvány ösztöndíjasaként a Berkeley és Harvard Egyetemeken kutatót. 1980-ban lett a Fejlődés-tanulmányok

című sorozat szerkesztője. A Szabad Kezdeményezések Hálózata, a Kelet-Nyugat Párbeszéd Kör alapító tagja, valamint a Duna-alapítvány kuratóriumának tagja volt. 1990-ben többekkel együttműködve megalapította az Európa Kutató Központot. A Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola szociológia tanszékvezetője volt. 1996-tól főiskolai tanár és az MTA Szociológiai Kutatóintézet főmunkatársa. 1991–95 között a Demokratikus Charta szóvivője. 1993-ban kezdeményezte a Savaria Egyetemi Kiadó, 1994-ben a kőszegi Európa-ház megalapítását. 1997-től részt vett az első hazai Európa-tanulmányok interdiszciplináris egyetemi szak kidolgozásában, majd Európai Doktori Központot alapított. 1997-től Jean Monnet professzor. 1998-ban a főiskolán az Európa-tanulmányi Központ létrehozásának vezetője lett. Az általa vezetett intézet 2001-ben elnyerte az Európai Bizottság Jean Monnet European Centre of Excellence kitüntető címet. Kutatási területei a civil társadalom, a társadalmi mozgalmak, a demokratizálódás Kelet-Közép-Európában, a kelet-európai nacionalizmusok, illetve az európai integráció. Számos könyv és tanulmány szerzője. A szociológiai tudomány kandidátusa (1994), akadémiai doktor (2005). Az európai integrációval és a civil társadalommal kapcsolatos kutatásaiért 2005-ben megkapta a Magyar Köztársaság Lovagkeresztje kitüntetését. Új iskola a határon címmel egy Phare CBC és egy Interreg, határon átnyúló európai uniós projekt gazdája, melyet a Kőszegi Európai Egyetemi Intézet kialakítása ügyében kezdeményezett. 2009-től Kőszegen a Norvég Alap támogatásával létrejött Kulturális örökségmenedzsment és fenntartható fejlődés elnevezésű képzés elindítója.

PHD-HALLGATÓK ÉS DOKTOROK A GAZDÁLKODÁSBAN

A GAZDÁLKODÁS Szerkesztőbizottsága és Baráti Köre, valamint a Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karának Gazdaságtudományi Intézete 2009. október 16-án PhD-hallgatók és doktorok a GAZDÁLKODÁSBAN címmel rendezett konferenciát Mosonmagyaróváron.

A folyóirat az agrárökonómia aktuális témáinak, kutatási eredményeinek ismertetése révén járul hozzá a szakma ismertségének és elismertségének növeléséhez.

„Küldetésünknek tekintjük, hogy az ökonómiai szakterülettel foglalkozó pályakezdő oktatóknak, kutatóknak lehetőséget adjunk publikációik megjelentetéséhez, hozzájárulva ezzel a vidéki térségek felemelkedéséhez és anyanyelvünk műveléséhez, megőrzéséhez”- mondta el nyitó beszédében Dr. Csete László, a folyóirat főszerkesztője.

Dr. Csete Lászlót, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar díszdoktorát a PhD-hallgatók tudás és kapcsolati tőkéjének növeléséhez nyújtott segítségével és egyúttal 80. születésnapja alkalmából is köszöntötték a mosonmagyaróvári oktatók.

A megnyitót követő szekcióüléseken

- A gazdaságmatematikai módszerek
 - Új feltételek-változó környezet az EU csatlakozást követően
 - A mezőgazdasági termelés speciális kérdései
 - Marketing feladatok a mezőgazdasági termékek piacán
 - A vidék fenntarthatóság néhány aspektusa
- témakörökben hangzottak el előadások és zajlottak műhelybeszélgetések.

Miholicsné Orbán Katalin – Troján Szabolcs
fotó: Troján Szabolcs

A plenáris megnyitó elnöksége (balról jobbra):
Takácsné dr. György Katalin, Prof. Dr. Schmidt Rezső, Prof. Dr. Tenk Antal, Prof. Dr. Csete László, Prof. Dr. Neményi Miklós

EGY ÍGÉRETES EGYÜTTMŰKÖDÉS ELSŐ LÉPÉSEI

November közepén a Piarista Általános Iskolában és Gimnáziumban akadt valami dolgom. A bejárati kapuban három, szépen öltözött, igen udvarias diáklány fogadott, akik mindenkinek kis „szórólapokat” osztogattak. Már a munkahelyemen kerítettem sort a lapok elolvasására, amiből megtudtam, hogy az iskola beiskolázási tájékoztatóját kaptam kézhez.

A szépen kivitelezett, informatív anyagban – többek között – ez olvasható: „A sikeres érettségi vizsga letétele után tanulóink két éves OKJ-képzésben folytathatják tanulmányaikat iskolánk keretein belül a szakmai alapozásnak megfelelően:

- Mezőgazdasági technikus
(a gyakorlati képzés az egyetem gyakorlati helyein)
- Lovastúra-vezető
(a gyakorlati képzés részidőben angol, vagy német nyelvterületen)”

Mindkét intézmény számára azért kecsegtető ez a most induló – az eddigieknél jóval szorosabb – együttműködés, mert ahogy azt a beiskolázási tájékoztatóban írják: „Mindkét képzés a Nyugat-magyarországi Egyetem mosonmagyaróvári karával történő együttműködésen alapul. Az egyetem gyakorlati helyet, laboratóriumot, oktatókat is biztosít a szakképzéshez, amely az agrártudományi egyetemen való továbbtanulásra is felkészít.”

Amikor örömmel üdvözljük a Piarista Iskola jövőbemutató kezdeményezését, egyben azt is konstatáljuk, hogy két „ősi” intézmény egymásra találásának lehetünk a tanúi, hiszen a Piaristáknál indult 1739-ben Moson vármegye első középiskolai-, nálunk pedig 1818-ban Európa (ha nem éppen a világ) első felsőfokú agrárszakember-képzése.

Szerencsés ez a „találkozás” abból a szempontból is, mivel az állattenyésztő alapfokú (BSc) és a mesterfokú (MSc) agrármérnök-képzési szakunkon van lovas-szakirány, így a gimnáziumban végzetek mindkét továbbtanulási lehetőséget kihasználhatják.

Dr. Tenk Antal
professor
emeritus

A két „szomszédvár”:
a Piarista Iskola fő-
épülete

...és a
Mezőgazdaság- és
Élelmiszertudományi
Kar főépülete...

MÉK-ES HALLGATÓK A DRONTENI FŐISKOLÁN

**A 2009 tavaszán Mosonmagyaróváron tett sikeres írás-
beli és szóbeli vizsgánknak köszönhetően felvételt
nyertünk a dronteni (CAH Dronten) főiskola vidékfej-
lesztési szakára a 2009/2010-es tanévre.**

A dronteni képzés kiváló lehetőséget kínál az angol nyelv tökéletesítésére, más kultúrák megismerésére, a tudásunk, képzettségünk fejlesztésére egy nagyon szép környezetben.

A tanórákon sok prezentációt tartunk, rengeteg csapatomunkára sarkallnak minket, az előadások interaktívak, elaludni nem is lehetne.

Az órarendünk folyamatosan változik, de ez szerencsére interneten könnyen nyomon követhető. A beadandó feladatokat számítógépes rendszer segítségével osztjuk meg a tanárainkkal, sőt folyamatos kapcsolatban vagyunk oktatóinkkal e-mailben is. Minden diákhoz tartozik egy úgynevezett „coach”, aki figyelemmel követi tanulmányainkat, és természetesen a felügyelet mellett segít is nekünk.

Szállást a külföldi hallgatóknak fenntartott kollégiumban kaptunk, ahová körülbelül 120 diák érkezett a világ különböző tájairól.

A napokban rendeztük meg az International Market-et, ahol mindenki bemutathatta a hazájára jellemző ételeket, italokat, nevezetességeket, szokásokat. A magyar csapat (26 fő) a paprikás krumpli, dödölle, és pálinka összeállítás mellett voksolt. Talán mondanom sem kell, hogy a mi standunk volt a legsikeresebb.

Dronten egy fiatal (50 éves) város csupa modern épülettel, körülbelül 30 ezer fős lakossággal 5 méterrel a tenger szintje alatt. Rengeteg lehetőség kínálkozik a sportolásra, és örömmel látom, hogy minden korosztály ki is használja ezt. Az itteni emberek életében sokkal nagyobb jelentőséget kap a sport, mint Magyarországon.

Hétvégeente egy-egy napot a környék felfedezésére szántunk. Látogatást tettünk már Amszterdamban, Rotterdamban, Utrechtben és sok környező településen is.

A diákmunka (almaszedés, virágpakolás) lehetőségét kihasználva könnyebb fedezni a tandíjat, kollégiumot és minden egyéb költséget.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani Dr. Domiczi Endrének, a mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Dékáni Hivatal vezetőjének, aki tájékoztatott minket a képzésről és az Erasmus ösztöndíjról, valamint sok hasznos tanáccsal látott el minket. Szerencsések vagyunk, hogy egyetemünk kapcsolatai révén támogatja a külföldi tanulmányokat, gyakorlatokat.

Zengő Ferenc

Élelmiszer minőség-biztosító agrármérnök szakos hallgató

KI VOLT DZSEKI BÁCSI?

- avagy miért nem hallgattam a Sláger Rádiót az utolsó napján?

A történet 2008 őszén kezdődött, a brüsszeli tanulmányúton. Megkérdezte tőlem az egyik hallgató, én miért nem vagyok megkezesztelkedve?

Akkor, ott, persze elütöttem a kérdést valamivel, de azért elgondolkoztam.

Miért is nem kerültem közelebb eddig a selmeci hagyományokhoz?

Csak azok a sztereotip válaszok jutottak eszembe, amiket oly sokszor hallunk a hallgatóktól is: Nem tudom. Nincs időm erre. Nem gondolkoztam még ezen. - meg ehhez hasonló. Pontosan tudjuk, hogy ezek mögött a válaszok mögött sokszor valójában az áll: „Ez engem nem érdekel.”

Mindenesetre megmozdult bennem valami.

Hazaérve megkerestem egy CD-t, ami már réges-rég a polcon hevert, mindig egy kicsit hátrább sodródva a sorban. A címe: Sza-sza-szakestély. (Bevallom, addig még nem hallgattam meg.)

Nos, a nóták azonnal elvárásoltak, magukkal ragadtak - azóta is ez szól az autóban.

Se Sláger, se Danubius, se Class FM, se más.

Végül szeptember végén érett meg bennem az elhatározás.

Megint a nóták...

A 2 napos pénzügyes konferencia díszvacsoráján gyönyörű, vidám, humoros és magával ragadó nótázással mutatták be a hallgatók vendégeinknek a selmeci hagyományokat. Amikor a programot szerveztük, nem hittem volna, hogy én leszek az, akire ezek a nóták a legnagyobb hatást gyakorolják majd. Megértették a döntést bennem, hogy megkezesztelkedjem.

Teltek a hetek, a feladatok jöttek rendre, s többször éreztem, nem vagyok normális...

Fantasztikus módon azonban, amikor úgy éreztem, feladom, mindig történt valami, ami segített továbblépni. Egy beszélgetés, egy leírt mondat... Vagy egy nóta.

Nem volt könnyű! Sokszor súroltam a saját határait, néha túl léptem vélt, vagy valós korlátaimon.

Végül 2009. december 3-án elhangzott az a rég várt szó... a bALEK nevem.

Álltam a sorban, vártam, hogy megkezeszteljenek – egy pillanatra ne gondold kedves Olvasó, hogy nem voltam pestiesen szólva „tisztá ideg”! Csak arra a pillanatra tudtam gondolni, amikor majd meghalok, hisz az, hogy milyen nevet kapok a keresztségben, pontosan mutatja, milyennek lát engem a környezetem.

Végre megszívhattam a pipát, leborítottak sörrel, ahogy kell, s kimondták.

Nagy öröm járta át a szívemet (Milyen frázisnak hangzik! Kérlek, nézd ezt el nekem, de nem tudom más szavakkal kifejezni, amit éreztem, csak ezekkel az elcsépeltekkel).

A név, amit hallottam, pontosan kifejezte azt, amilyennek szeretném, hogy lásson a világ. Vidámnak, nyitottnak, olyannak, akire lehet számítani!

Büszke vagyok a bALEK nevemre, s büszke vagyok a keresztszüleimre is!

S hogy mit találtam a kapun belül?

Törődést, segíteni akarást, egymás kölcsönös megbecsülését, sok-sok vidámságot és nevetést, a múlt tiszteletét, az előző generációk megbecsülését. Rendet, amelyben nem „pofára” osztogatott pozíciók vannak, ahol mindenki egyformán mérettetik meg. Jóakaratot és összetartozást.

Milyen jó lenne a nagybetűs ÉLET-ben is ezeket tapasztalni!

Persze nem mondanék igazat, ha azt állítanám, mindennel egyetértettem, ami történt, mindent el tudtam azonnal fogadni, de igyekeztem megérteni az okokat. Még ha ez néha nehéz is volt.

Mennyivel könnyebb sokszor ítéletet mondani mások felett, ahelyett, hogy a megpróbálnánk megérteni motivációit!

Örülök, hogy megtörtént, örülök, hogy végigmentem az úton, amelynek végén megkaptam a bALEK nevem! Örülök, hogy az út végén - ebben az értékvesztett világban - értékeket találtam, s hogy ez igazából nem is az út vége.

S még egy: üzenem azoknak, akik csak az alkoholizást látják ebből az egészből: mindenkinek saját döntése volt, mennyi alkoholt ivott – mint ahogy a selmeci hagyományokon kívüli világban is az.

A mértéktelenség mindig megbosszulja magát, mindenben. Az alkohollal kapcsolatban különösen, de egyetlen egyszer nem tapasztaltam, hogy mások döntöttek volna arról, mennyi alkoholt iszik bármelyikünk is. A mérték (és a mértéktelenség is) saját döntése volt mindenkinek.

Kiszabadulva a szülői házból, néhányan persze kényszerűen érezték, hogy bizonyítsák, milyen jól bírják az alkoholt, önként és sokat ittak, de hát nekik is meg kell tanulniuk, hogy a döntéseink következményeit másnap viselnünk kell. Biztos többen kaptak leckét ebből.

Nem bánok semmit sem – talán csak azt, hogy nem korábban vágtam neki!

Sokat tanultam és tapasztaltam ebben a pár hétben, magamról is és másokról is!

Köszönöm mindenkinek. Elsősorban Zsofának, Tominak, Katának, Beának, Bekinek, Renátának, Gergőnek, Ákosnak és Janinak, de Borinak, Rékának, Karcsinak is, s mindenkinek, akivel ezután egy közösséget alkotunk ebben a több értelemben is szétszakadt világban.

Kaufman Ilona a. Partianyú

NYME KTK NRG1

u.i: Ja és hogy ki volt Dzseki bácsi? Mi tudjuk, de Te is megtudhatod, csak el kell szánnod magad, hogy megkezesztelkedsz!

ÚJ KÖNTÖSBEN AZ EGYETEM IFJÚSÁGI HÁZA

Sopronban megújult a Nyugat-magyarországi Egyetem Ifjúsági Háza. A nagy terem, a tükörterem és a társalgó munkálatai saját bevételi forrásból valósultak meg. A mintegy két és fél millió forintos beruházás során kifestették az ifjúsági házat, felcsiszolták és újralakították a parkettát, a nagyterem és a színpad korszerű világítást, a színpad új függönyöket kapott.

A felújítás következtében jelentősen javultak a házban tevékenkedő művészeti csoportok, az Ürmös Táncgyűlés és az Egyetemi Színjátszó Csoport munkakörülményei, a beruházás ugyanakkor a hallgatók számára is jobb lehetőséget teremtett a kulturált kikapcsolódásra.

Csiha Tünde Noémi

GYŐZIKÉTŐL A RÓZSA-FLORES ÜGYIG: KEPES ANDRÁS ELŐADÁSAI A SEK-EN

**Kepes András, a Savaria Egyetemi Központ Bölcsészettudományi Kar Kommunikáció és Médiatudományi Tan-
szék címzetes főiskolai tanára újabb nagy sikerű előadást tartott az egyetemi központban. Számos témáról be-
szélt már a szombathelyieknek – előadásai nem csupán a SEK hallgatóit, oktatóit vonzzák, hanem a város pol-
gárait is.**

Nemrégiben például arra kereste a választ, hogyan szí-
várognak át az ideálképek a mindennapjainkba, illetve on-
nan vissza a képernyőre. Az ismert tévés, Salamon András
Városlakók című filmjéből mutatott be részleteket, ezzel
szemléltetve azt, hogy miként hat a fekete kultúra a ma-
gyarországi roma kultúrára. Rámutatott, a televízió térnye-
rése előtt erre nem volt példa.

A napjainkban oly divatos műsортípusokról is szót ej-
tett. Elmondta, hogy amerikai kutatók az 1970-es években
megvizsgálták, milyen világgépet közvetítenek a szappan-
operák és a gyakran vetített sorozatok, valamint ezek ho-
gyan befolyásolják az emberek gondolkodását. Kiderült,
hogy azok a nézők, akik nyomon követték a krimi- és a kór-
házsorozatokat epizódjait, a valóságosnak a többszöröse-
re taksálták az Egyesült Államokban elkövetett bűncselek-
mények, valamint az orvosok számát. Látható tehát, hogy
ezek a műsorok sokkal nagyobb hatással vannak a nézők
mindennapjaira, mint a valóságot közvetíteni igyekvő hír-
műsorok.

A hazai reality show-król is megosztotta véleményét
a hallgatósággal. Nézete szerint nincs szükség az ezek-
től való teljes elhatárolódásra. Győzike tanzániai kalandja-
it nézve kommentálta a látottakat. Elmondta, korábban elképzelhetet-
len volt az intimitás ilyen fokának a megjelenítése a képernyőn. Apró
értékei az ilyen műsoroknak azok a pillanatok, amikor a főszereplők Bea
asszonyhoz hasonlóan a szituációs játék közben természetesen visel-
kednek és bevallják például, hogy szeretethiányuk van.

Az ismert tévés a szakma jelenlegi állapotáról szólva kifejtette,
hogy a kereskedelmi televíziók 1997-ben történeti megjelenése óta az
alkotók elbizonytalanodtak. Úgy véli, átmeneti helyzetet élünk. A mé-
diapiac átrendeződésével felgyorsult nemcsak a nézők, de a művészek
életritmusa is. Most az a feladat, hogy megtalálják azt a „sebességet”,
ami nem unalmas, de nem is túlpörgetett.

Kepes e mellett úgy véli, nem értelmezve nézünk televíziót, ezért
a lényeges momentumok általában elkerülnek a figyelmünket. Szemléltet-
tetsként az egyik kereskedelmi televíziós csatornán sugárzott délutáni
show-műsorból mutatott be részleteket.

A szakma differenciálódásáról is beszélt. Úgy vélte, a különféle stí-
lusok keveredése veszélyeket rejt, hiszen azok elbizonytalaníthatják a
nézőt, ezért nem lesz képes eldönteni, hiteles műsort lát-e. Végül azt
hiszi, a képernyőn nem a valóságot mutatják be. Példaként említet-
te azt a kollégáját, aki amellet, hogy vasárnap esténként tényműsort
vezet, egy valóságshow produceri teendőit is ellátja. Szerinte az ilyen
tendenciák komoly morális problémákat vetnek fel.

Kérdésként fogalmazta meg, vajon egy show-műsorban megjele-
nő társadalmi réteg reprezentáns-e, bemutatásukkal megjelenik-e va-
lamiféle értékrend, és ha igen, mi? Az ilyen típusú műsorok célja, hogy
konfliktusmegoldási mintákat mutassanak be – vajon ezt teszik?

Képesnek kell lennünk analízálni a különféle televízió műsoro-
kat, megismerni azok „működését” – hangsúlyozta a tévés. A Pulitzer-
emlékdíjas újságíró emlékeztetett, a magyar televíziózás kezdeteit a

Kepes legújabb előadása a Rózsa-Flores-ügyről szólt

formalitás jellemezte, napjainkban pedig azok a legnézettebb mű-
sorok, melyekben különféle élethelyzeteket tudunk „meglesni. A Big
Brother volt a mérföldkő, azóta számos olyan műsor aratott már kö-
zönségsikert, melyekben benne van ugyan a valóság, ám ezt nem
látni a műsorban, mutatott rá. Minden eredeti, ugyanakkor mégsem.
Mindez akkor válik veszélyessé, ha az álvilágra ráépül a bulvársajtó, ami
komolyan veszi a fikciót. Mikor érkezünk el a valóság felhígításának arra
a pontjára, amikor nem tudjuk megkülönböztetni az igazit a hamistól?
- tette fel a kérdést.

A legújabb előadás is – értelemszerűen – a médiáról szólt. Még-
hozzá egy aktuális kérdéssel, a Rózsa-Flores-üggyel kapcsolatban.
Kepes kendőzetlenül fogalmazott: a történetek kapcsán csúfosan le-
szerepelt a hazai média. Az előadás apropója mindenki előtt ismert:
Eduardo Rózsa-Flores interjút adott Kepesnek, majd rábízta a felvé-
telt azzal, hogy amennyiben meghal, mutassa be. Nem biztos, hogy a
magyar sajtó úgy működik, ahogy az ember elképzei – vetítette elő-
re az újságíró. Kifejtette, hogy amikor valaki egy konkrét ügyet tanul-
mányoz, kiderül, melyek azok a kisebb vagy nagyobb, szándékos vagy
nem szándékos történések, amelyek befolyásolják a gondolkodásun-
kat. És egyúttal persze láttatják, milyen a honi sajtó színvonala. Hiszen
miközben az újságíró ellátja a feladatát, folyamatosan dilemmák előtt
áll, csak ezeket nem biztos, hogy fel tudja, vagy fel akarja ismerni.

Az ő dilemmája az volt, szabad-e hagynia, hogy a magyar sajtó-
ban Rózsa-Florest terroristának, zsoldosnak, kábítószercsempésnek
tüntessék fel? Leadja, vagy ne adja le az interjút? Egyrészt úgy érezte,
jobb egy ilyen zavaros ügybe nem belekeveredni, ráadásul nem tudta,
kinek árt azzal, ha nyilvánosságra hozza a filmet. Ezt azonban nem tar-

totta megfelelő újságírói magatartásnak.

Kepes a Flores-ügy kapcsán szembesült azzal, hogy a magyar médiában sokan úgy vélik, az újságírónak fel kell jelentenie azt, aki hasonló titkok birtokába juttatja. Neki ez nem fordult meg a fejében, etikai kötelességének érezte védeni az informátorát. Úgy vélekedett, nem tartozik a magyar hatóságokra az, hogy egy bolíviai állampolgár mire készül Bolíviában. Csak akkor rukkolt elő a felvétellel, amikor elérkezett az ideje.

A történetekre hogy reagált a hazai sajtó? A Magyar Távirati Iroda – mint a leghitelesebb magyar hírforrás – átvette a bolíviai kormány által kiadott nyilatkozatot. E szerint az elnök ellen tervezett merényletet számolták fel a támadással. Tehát nem feltételezést, hanem ténnyt említett az MTI híradása. Ráadásul egy kormánynyilatkozatra alapozva. Kepes rövid kommunikációelméleti oktatást tartott: a híradás előtt legalább két, egymástól független forrásra kell hagyatkozni, valamint jelezni kell, melyik hírforrástól származik az értesítés.

Másnap az Index – mielőtt a portál újságírója bármilyen konkrétumot megtudott volna – úgy találta az MTI hírért, hogy egy jobboldali ideológiát követő banda ténykedésének vetettek véget a bolíviai kormányerők. Ugyanezen a napon megjelent a bolíviai ellenzék közlése: talán a kábítószer-kereskedelem áll a háttérben. A Népszabadság Online Bolíviai gyilkosságok: drogsempészet és nem terrorizmus? címmel közölt írást a történetekről. A Magyar Nemzet arról számolt be, hogy a bolíviai elnök ellen tervezett merénylet felszámolása közben haltak meg az áldozatok. De még ekkor sem álltak rendelkezésre a két egymástól független forrás által megerősített információk.

Aztán Kepes a Magyar Televízióban bemutatta az interjút. Az MTV Híradója a riporter megkérdezése nélkül úgy ajánlotta a nézők figyelmébe a beszélgetést, hogy Rózsa-Flores Santa Cruz tartomány függetlenségéért akart harcolni. Másnap az MTI híre szerint Rózsa-Flores hadsereget szervezett Bolíviába Santa Cruz Bolíviától történő elszakítása érdekében. A HVG már úgy találta a beszélgetést, hogy Rózsa-Flores és társai a tartomány függetlenségének kikiáltását akarták elérni.

Ráadásul a nemzetközi sajtó is átvette mindazt, amit a hitelesnek tartott magyar sajtó a bemutatott interjúval kapcsolatosan tévesen közölt. Mindazt, amit szenzációnak tartottak a hazai sajtómunkások. Kepes ezért a spanyol, illetve az angol változat elkészítésével a külföldi média számára is elérhetővé tette a Rózsa-Floressel készített interjút, hogy senki ne tudja félremagyarázni a férfi szavait, és külföldön ne a magyar sajtóra hagyatkozzanak. Egyszer pedig talán az is kiderül, mi miért történt a bolíviai szállításban.

Formáljon tehát a média vagy informáljon? Bele kell-e szólni a televíziós társaságok életébe, hogy színvonalasabb műsorokat készítsenek? De ki határozza meg, mi a színvonalas? – sorjáztak a kérdések. Majd érvek és ellenérvek hangzottak el. Például az, hogy a '60-as, '70-es években Magyarországon lényegesen magasabb kulturális színvonalat képviselt a televízió, ám akkor jelen volt a mindennapjaiban a cenzúra annak érdekében, hogy a tévé formálja a nézőket. Az angol-szász sajtó – Pulitzer megfogalmazása szerint – tisztességesen hatalomellenes, de Nyugat-Európában egészen más a helyzet, ott a sajtóorgánusok egyértelműen meghatározza a beállítottságát. Kepes úgy látja, formálódik egyfajta alternatív kultúra, ami válasz lehet a televízió igénytelenségére. Másrészt – véli –, mindig lesz lejjebb, sosem mondhatjuk majd azt, hogy túl vagyunk a mélyponton. A megoldás szerint az, hogy kialakuljon bennünk az igényességre törekvés. Nem külső erőktől kell várni, hogy határt szabjanak, hanem kisgyermekkortól a megfelelő értékrenddel felvértezni a következő generációkat. Így nem lesz kérdés, hogy a média formáljon vagy informáljon: tegye az utóbbit, az előbbit elvégzi a társadalom.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

Zubor László: Ajándék

Ajándék, ha meghallom- e szót
eszembe jut boldog gyermekkorom
mikor izgatottan vártam
mit kapok majd a születésnapomon.
Eszembe jut a sok régi karácsony
érzem még az édes fenyőillatot.
S szívemben őrzöm azt a pillanatot
mikor először jöttek az angyalok.
Emlékek, miket betemet az idő.
Ma már tudom nem
ez az igazi ajándék
százszor kételkednél bennem
én százszor visszavágnék.
Az igazi ajándék nem az,
mit elrejt a csillogó doboz
az igazi ajándék az
ami a szívedben lakoz.
És ezt a sok jószágot
a Jóistentől kapod.
Az igazi ajándék maga az élet
hogy itt lehetek veletek
és, hogy most nektek mesélek.
Köszönök mindent
édes jó Istenem, remélem
meghallod szegény köszönetem.
Köszönöm neked anyámat, apámat
akik felneveltek és őrizték az álmod
ők a legfontosabbak nekem
ezen a világon.
Hogy mellettem álltal
ha velem volt a bánat
és vigyáztál rám
nehogy butaságot csináljak.
Köszönöm neked
a boldog perceket
a sok-sok mosolyt s az
örömkönyeket.
Köszönöm neked
legdrágább kincsem: az egészséget
és hogy adtál nekem egy kis tehetséget.
Remélem Istenkém hallod az éneket
megköszönöm neked az egész életem.

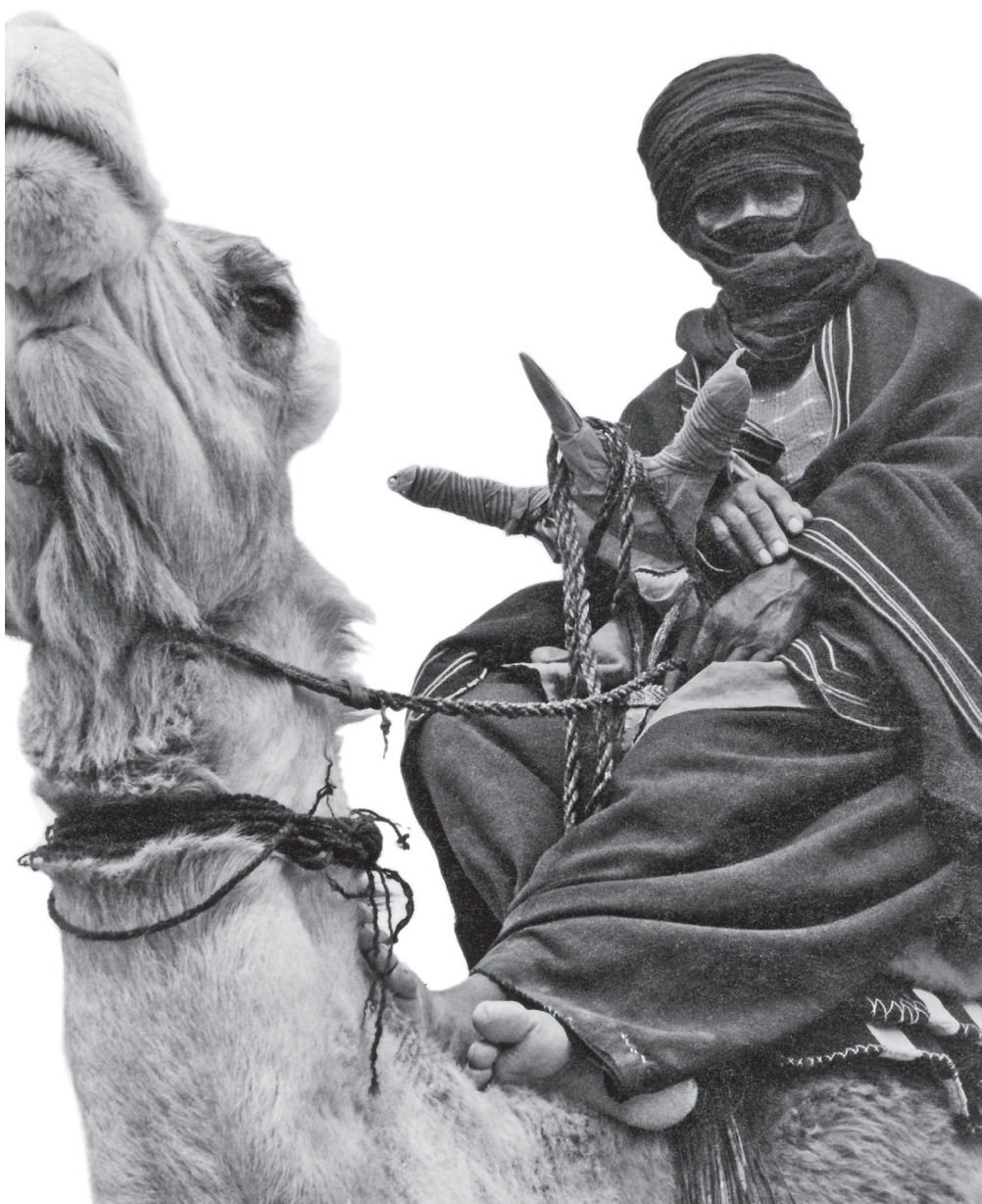
ALGÉRIAI CAPRICCIO 2009.

A tengerbe nyúló hatalmas beton hullámtörőn sétálgattunk, amikor oldalt a homokban egy halászháló javító kisebb csoportra lettem figyelmes. Megálltunk és elkezdtem nézni, hogy kötik össze az elszakadt szálakat. Egyikük, Rabah kisvártatva odajött és arab-francia keveréknél kezdett el magyarázni. Algíri vendéglátóm, Hacene felvilágosította, hogy az egyetlen közös nyelv az angol volna. Egy gyors „Welcome” után hamar rájöttünk, hogy a társalgás folytatására megmaradó lehetőség az lesz, ha Hacene tolmácsol. Rabah sokáig élt Franciaországban, majd hazatért szülőföldjére, hogy innen kövesse Mohamed útját. A halászatból meg lehet élni, s rá van bízva a tengerpart egy sávjának felügyelete. Komolyan veszi a munkáját, egyik nap láttam a szálloda ablakából, hogyan gyűjtik össze beosztottjai a szemetet a tengerpart homokjából. A szemetet, melyből errefelé nem kevés található. Sajnos lépten-nyomon beleütközik az ember. Reggel nyolc-kilenc óra tájban szokott visszatérni a tengerről, s a zsákmányt azon nyomban el tudja adni az odaseregglő vásárlóknak. Meghívott a másnapi piacára, s nekem is ígért egy-két halat, némi fejtörést okozva ezzel, mert az ajándék visszautasítása barátságtalan gesztus volna. Elképzeltem a szálloda biztonsági őreinek tekintetét, amint vízcseppeket fröcskölő halakkal a kezemben lépek át a fémdetektoros kapu alatt. Aztán a sors bölcsen megoldotta problémámat, az éjszakai széllal felborzolt tenger hullámai nem tették lehetővé a másnapi halászatot.

Rabahhal való találkozásom idején már volt némi tapasztalat az algérok vendégszeretetét illetően. Az egykori lenyűgöző arab kultúra máig tartó hatásának vélem, hogy a messziről jött idegent vendégnek tartják, s az ismerkedés szellemi (letapogató) eszmecseréje után kisebb-nagyobb ajándékkal engedik tovább útjára. Ily módon kaptam vacsora közben alkalmi asztaltársaimtól sajtot, narancsot vagy éppen egy üveg vizet. A halász egy általam még sosem látott fajta, enyhén bűzölő kagylóval pecsételte meg ismeretségünket, a gyümölcsáros egy szem cseresznyét nyújtott át mosolyogó, útra engedő tekintettel a datolyavásárlás után. Egy matematikaprofesszor egy kalapot ajándékozott nekem, gazdagabb lettem filteres kakukkfűvel, konferenciakiadványokkal, egy tolltartóval, két gyönyörű díszes, kagylóberakásos rézvázával, de leginkább egy nagyszerű, magamban szétterülő, jóleső érzéssel. A magyaros vendéglátás ismeretében is zavarba ejtő volt az algíri vendégszeretet. Egyszer, hosszas győzködés után rávettem Hacenet, hogy én fizethessem a kávékat egy éppen felénk tartó kávézóban. A pultosnak átadtam egy szakadt kétszáz dínáros bankjegyet, aki hosszasan és mogorván nézett rám. Fogalmam sem volt, hogy mi baja van velünk. „Nem tetszik neki, hogy te fizetsz” – világosított fel Hacene. A nemzetközi

konfliktust megelőzendő visszakértem a pénzem, s vendéglátóm fizette ki a kávék ellenértékét a megennyhült fickónak.

Mikor az Air Algerie Boeing 737-es gépe begördült Algír vadonatúj nemzetközi repülőtérére, egyből szemembe ötlöttek a golyóálló mellényes, géppisztolyos katonák. Katonai ellenőrző pontok vannak a repülőtér előtt, a főbb utakon, autópályákon. Rendőrök irányítják az autókat a körforgalmakban, útkeresztezéseken. Biztonsági őrök dolgoznak a szállodákban, az egyetemeken. Mindannyian azt a törekvényt tűnő és nem túl régi békét őrzik – akár erővel is – amely a modernizálódó Algéria egyik legjelentősebb eredménye az előző évtized után. Az ezredforduló előtt még a helyi lakosok számára sem volt

biztonságos hely saját hazájuk. Iszlám fundamentalisták egy csoportja bent az egyetemen, sok ember szeme láttára gyilkolta meg az egyetem rektorát, mert felszólalt a fundamentalizmus és a terrorcselekmények ellen. A robbantások, emberrablások nem voltak szokatlan jelenségek. Szerencsére a helyzet mára megváltozott, az ortodox félkatonai csoportok lényegében elszigetelődtek, és nehezen megközelíthető helyekre szorultak vissza. Sokféle látható építkezés, főként török és kínai cégek irodaházakat, szállodákat, egyetemeket, utakat, hidakat építenek. Fokozatosan javul a kapcsolat az egykori gyarmatosító Franciaországgal is. Készül a villamospálya az egyetem felé, a metrót is szóba hozta valaki. Nem túl régóta üzemel az a vízmű, amely a tengervízből édesvizet állít elő, s ennek eredményeképpen mindenhol (!) és mindennap (!) van víz Algírban. Készen lett a Nemzeti Könyvtár, s nem-sokára az 1200 km-es tengerparttal párhuzamosan autópálya vezet majd végig. A környezetszennyezéssel mára már legalább tisztában vannak, nyilván ez az első lépés a megoldás felé.

A rendkívüli természeti adottságokkal rendelkező Algéria egyelőre nem használja ki a turizmusból adódó lehetőségeit. Igaz, ehhez még nagyobb biztonságra, jobb közlekedésre, új szállodákra, egyszóval modern infrastruktúrára lenne szükség, és mindezekkel együtt nagyobb tisztaságra. Számomra most egyértelműnek tűnik, hogy mit nyerne ezzel az ország. Lehet, hogy attól félnek, ezzel veszítenek is valamilyen talán igazuk van...

Algéria Afrika második legnagyobb országa, nevét a fővárosáról, Algírról kapta, melynek jelentése „szigetek”, a tengerpart melletti egykori szigetekre utal. Az ország legnagyobb részét a Szahara adja, melyet az Atlasz hegység választ el a tengerparti mediterrán síkságtól. Nagyon jelentős kőolaj és földgáz készletei vannak, ezek eladása Afrika egyik leggazdagabb országává teszik. A föníciai, római, arab, török időszak után 1830-tól kezdődően a francia befolyás egyre növekedett, fokozatosan nőtt a gyarmatosító telepések száma. Az 1962-ben bekövetkezett függetlenségig hosszú utat kellett bejárni. Azóta az önálló-ság nehézségeivel küzd az ország több-kevesebb sikerrel.

Az egyetemen tartott előadások után Algírt idegenvezetővel jártam be. A Kasbah zegzugos, szűk utcáin sétálva az Algíri csata című mozifilm jutott eszembe. Társam, mintha gondolatolvasó volna, nem-sokára arra helyre vitt, ahol Ali la Pointe-t, a nemzeti függetlenségért küzdő nemzeti hőst három másik emberrel együtt felrobbantották a francia katonák. A kis múzeum egyik megrázó darabja az a fénykép, amely a felrobbantott ház romjait örökítette meg. A Kasbahtól délre, a város másik részén található hatalmas emlékmű (a város egyik szimbóluma) aljában berendezett múzeum méltó emléket állít a függetlenségi harcoknak. A környéken levő, állítólag drága lakások melletti parabolaantenna erdő lehet, hogy egyszer bekerül a Guinness rekordok könyvébe az egy négyzetméterre eső forgásparaboloidok számával. Bár a franciák által épített városnegyed (is) kissé elhanyagolt, de Algír legkellemesebb részének tűnik.

A bennem kavargó emlékek önálló életet élnek, egyesek letisztulnak majd, mások elfelejtődnek az idő múltával. Az élmény örök. Shukran Algerie!

Szalay László

Zsombolyay Péter : Mondd, mi az?

Azt kérdezed, mi a szerelem?
Nem tudom mi az, de több mint a vágy
Ami után örülten rohan a vadság,
Nem szenvedély, mely kigyúl,
Melynek célja, hűtlen önmaga,
Robbanékony pusztító, állat-attribútuma.
Nem is halk zakatolás, mely oly
Állandó és folyamatos, mint a vonat zaja,
Monoton, lüktető holt mindig-sóhaja.
Nem biztosíték, ami életet menthet,
Átvethet oda, ahol nem mulatnak Szentek.
Több az, mint szeretve féltés,
Mint utolsó falatért egy remegő kérés...
A szerelem nem vár és nem mulaszt,
Nem mérlegel sőt, értelem-káoszt is fakaszt.
Nem tudom mit jelent, hogy honnan való
De mindenek előtti, már olyan fakó.
Költők, filozófusok, komponáló balga népek
Senki sem tudja, mit jelöl e szó, ez már ősi vétek.
De remegi minden ember, hogyha él,
Mert nincs élet szerelem nélkül, csak sekély.

Azt kérdezed, mi a szerelem?
Nem tudom mi az, de azt hiszem
Érzékek fölötti láng, ami nem alszik ki soha,
Nincsen se határa, sem ügyefogyott oka.
Soha sem egyértelmű az észnek, mert az túl suta,
Kevés hozzá a gondolat, a descartes-i csoda,
Kevés minden csokor virág, drámai költemény,
Kevés a párbaj, a részeges vak remény,
Bolondok, villoni csőcselék hada,
Minden szenvedő fájdalmas jaja,
Kevés ehhez minden emberi szimfónia,
Mert a szerelem vak istennő vad szerelme
A holt lelkek néma istenébe...

... de mondd, ha ezt nem is tudom,
Mit ér álmok nélkül egy kamasz,
S rügyező fák nélkül a virágzó tavasz,
Mit ér egy csók, ha emléke elveszett,
Egy tánc, ha nincs hozzá zene, mely vezet,
Mit ér az eső, ha már kiszáradt minden növény,
Az élet, ha élni nem lehet remény,
Mert a betegség lappangva, lassan öl meg,
Ha már senki meg nem menthet téged?
Mit ér a gyermek boldog könnye,
Ha anyja nincs, hogy letörölje,
Gondosság, mely ápol, betakar, és szeret,
Ha mindez, sajnos szülőtől nem lehet?
Mit ér a harc, mely magára a boldogságra tör,
Ha a puha semmi közben megöl?
És jaj mondd meg nekem, mit ér minden
Ha nincs az, mit úgy hívnak szerelem?

2009

„A TEREMTÉS VEGYKONYHÁJA, AVAGY GYÓGY/SZER/TÁR A MŰTEREMBEN”

A fenti, találó mondattal jellemezte többek között Dr. Bendzsel Miklós, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke Mészáros György festőművész, az Alkalmazott Művészeti Intézet igazgatójának tárlatát október 3-án, a Hajnóczy-Bakonyi-ház zsúfolásig megtelt kiállítóterében.

Pontosan egy hónappal később, a Magyar Tudomány Ünnepeén kísértem el egyetemünk egyik nem helybéli karának vezető professzorát a nagy érdeklődést kiváltó kiállításra, s útközben a jeles nap apropóján arról elmélkedtünk, miért is nevezik a művészetet a tudomány nővérének.

A rendkívül gazdag, a többszólamúságot is kimerítő képanyag látán igazolva láttuk, hogy a „nővérek” gyökere ugyanaz: mindegyik a világot tükrözi, éles megfigyelőképesseggel pontosan adja vissza, magasabb szintézisbe emelve a megfigyelt életet.

Dr. Bendzsel Miklós nagy elismerést kiváltó, nem szokványos, irodalmi értékű megnyitó beszéde a tudós és a műértő szimbiózisát bizonyította, melyből egy részletet örömmel megosztunk a Vivat Academia olvasóival.

„Mészáros György vásznai és grafikái a megragadott idő, a mulandóság melankóliája és a kitartott pillanat jegyében ejtenek foglyul. Az életes figurák és a historikus tárgyak áradása magányosan méléző „életscend”-jelenetekben, vagy szilaj mozgású, atavisztikus megszállottságú marionett gesztusokban ölt alakot.

ALAKOT – ezzel máris kulcsfogalomhoz jutottunk. A rajzosság, a figuratív, nagy jellemzőerővel bíró ábrázolás gyönyörűsége a rézkarcoktól a nagyméretű olajképekig meghatározó elem, az élmény első lenyomata, a látványszervező ereje. Sűrű atmoszférájú terek, kultikus töltetű, visszatérő tárgyak és pózok, a játékoság, a bábok és maszkok álarcoossága és kitárulkozása, az ábrázoltak „alla prima” tükrözése mind-mind a kontúr, a sziluett, a VONAL bővéréből táplálkozik. Hadd szegődjek önkéntes, szíves kalauzul mindahhoz, amit ezen a vonzó, biztos kezű nemes alapon felfedezni, meglegelni vélek: hiszen biztos fogódzó és tépelődni való egyaránt számos kínálkozik.

GESZTUSNYELV – a kézjelek, a végtagok hieroglifái egyaránt a báb-művész és előadó Mészáros György öröksége maga-magának. Pillanatok és kitartott pózok árulkodóan beszédes megragadása, a bágyadt, tépelődő állapottól a felfokozott, barokkosan áradó, szenvedélyes sodrású mozdulatok gyertyaláng-szeszélyéig. Expresszív lobogás és roko-kó játszás, kalligrafikus manierizmus és az elrajzoltág finom íroniája váltakozik. A történeti ihletésű, irodalmi narratívák biztos műfaji formanyelven kínálják a villoni, avagy casanovai szerepek fametszettől a kámeáig asszociált, mégis egyazon grafikai technikával megformált illusztrációit.

TEKINTET és TAPINTÁS – a kétfajta érzékelés összeolvadása személyes élményem. Érzékeny és állhatatos, végtelen enyészpontú pillantások, egzotikus vagy mély tűző tekintetek szegeződnek ránk. A kontúrok vázlatosságából az egyetlen (?) helyes vonal az alapozás érintetlenségével választódik ki, a színfoltok és vonalak kollázsa érzéki, tapintható térbeliségre váltja a képsíkot. A vegyes technika taktilis örömet is kínál, a fénypázmák ormkokat, csúcsokat gyalulnak, völgyeket, gödröket, test-dolinákat sejtetnek. Finom és provokatív az a véghezvitt bevégezetlenség, amely aztán a fantáziát, a továbbgondoló keresést serkentve sarkall a befogadásra.

MŰTEREM – a teremtés vegykonyhája örök ihlető és a kézenfekvő tudósítás klasszikus tárgya. A klasszikus példaktól Gruber Béla elemi erejű diplomamunkájáig e cellányi mikrokozmosz az önkifejezés topozsa. Ez a tértől és időtől függetlenedő kapszula az a hely, ahol a nézés, látássá nemesül, az észlelés, jelentéssé válik, s az alkotás, létezési mód-

dá szublimálódik és viszont.

Megragadása a mégoly végletes redukció esetében is hihetetlen gazdagságot kínál, mint Váli Dezső művészete.

Tárlatunkon ez műhely, a térbeli tagolás sokszor geometriai önkényű bravúrával fotólabor, szobrászműterem vagy gyógyszerház, ám az idevonzottak vállalt és szívajdító, valóságos vagy képletes pőresége révén szakrális tér, gyónó vagy vezeklő fülke, avagy menedék is egyben.

OLAJ-AKVARELLISZTIKA. A vászon a szenvedélyes, széles ecset- és késkezelés festékszaporait issza, amíg bírja. A tört pasztellszínek tobzdása vagy drámai egységet, vagy gazdag dinamikát hordoz. A sóska-moha-mustár zöldek, a dolomit-szürke és a viseltes azúr, sápadt acélkék csakúgy, mint a téglaporos lazac-terakotta és a púderes tearózsa a lelki ruházattól az arcok bőrreflexéig mindent áthat.

S persze az olasz templomok tömegarányokban üzenő apostoli nyugalmától a palazzo-övezte kolostor-székesegyházak grandiózus mozgalmasságáig fut a turneri érzékenységgű, napfényképrázatot vagy capricciót közvetítő látványspektrum.

A foltok, sávok és áthatásuk felviteli módja mintegy elébe megy a kibontásuk, lehántásuk, visszafejtő lecsupaszításuk felkínálásával a keletkezés, az eredet, a kezdet megismerhetőségének. Mészáros György olajképei e spontán technikai kapaszkodókkal stációkra bontható folyamatabrázolások is, történetek, amelyek bennünk folytatódhatnak.

TÉRIDOM-TALIZMÁNOK. Egyedi festői kézjegyet azonosíthatunk azokban az egyszerű geometriai test-vázlatokban, amelyek kocka, kúp, gúla, henger alakzatok képében hol széljegyzetként, mintegy mellékesen, hol hangsúlyosan díszítik, ellenpontozzák a kép témáját. Sokszor egyenesen térbeli érzetet kelt ez a galaktikus csóva, amolyan kompozíciós szertárellék, űrszemét, aminek múltja után még talán jövője is lesz ebben a szcénában. Képről képre váltakozik, hogy archimédeszi lendítő nyomaték, avagy Akhilleusz sebezhető sarka jut róla eszünkbe.”

Bendzsel Miklós

A kiállítás vendégkönyvében olvasható számos bejegyzés olyan sokszínű, mint maga a tárlat, de egyben azonos, a szerzőik felfedezték az „egyedi festői kézjegyet”, s a vir justust.

(T. M.)

TE OLTATSZ?

Minő szerencse, hogy a világméretű járvány ellenére sem veszítettük el a humorérzékünket és a vitakozókedvünket. Az oltással kapcsolatban ugyan még nem állt elő az a helyzet, amit politikai és vallási téren mindannyian jól ismerünk, de ki tudja? Lehet, hogy holnap az oltáspártiak utcára vonulnak és ökölrázva követelik, hogy senki ne bújhasson ki a biztonságot adó vakcina védőszárnyai alól. Mert ez ugye veszélyezteti az oltás hatékonyságát. Hát nem értik ezek a szerencsétlenek, hogy mennyire jó az az oltóanyag? Sose volt ilyen jó!

Az oltásellenzők barikádokat állítanak és bioélelmiszerrel felfegyverkezve ordítják teli torokból: „Nem kérünk szurit! Nem kérünk a higanyból és a titokban beadott mikrocsipből!” Fenygetően emelik a kezükben tartott jonatán almát, s elég egy rossz mozdulat a túloldalon, máris záporoznak a gyümölcsök és zelligumók.

Ahogy a Woodstock fesztiválon – állítólag – LSD-t tettek a vezetékes vízbe, nálunk majd elölt vírusokat juttatnak az ivóvizünkbe az Oltáspárt aktivistái. Erre persze az ellenoldal buzgó hívei összehangolt akcióval robbantják fel a víztározókat. A tömegközlekedési eszközökön utasnak és kalauznak álcázott ápolók – mintegy véletlenül – beoltják az utasokat.

Mikor a fecskendőbe töltött rengeteg oltóanyag már a legvártnál nagyobb helyzetekben kerül elő és jut bőr alá, megjelenik az antioltóanyag vakcina, ami semlegesíti az eredeti oltóanyag hatását. Az ANTIOLT kommandó titokban lecseréli a gyógyszerárak polcain figyelő ampullákat ellen-ellenanyagra tartalmazó szerre, persze az eredetire kísértetiesen hasonlító kivitelben. Így már senki nem tudja, mivel is oltották be, ha beoltották egyáltalán. Az egészségügyi miniszter kihirdeti a szükségállapotot, de senki nem tudja, hogy ez mit is jelent valójában. Van, aki úgy értelmezi, hogy nem mehet ki az utcára, az iskolások nem írják meg a házi feladatukat, sokan sötétedés után csak fekete fényű lámpát gyújtanak, míg mások beköltöznek a mellékhelyiségbe, mert végülis szükségállapot van.

A teljes káosz azonban még nem jött el. A zűrzavar mélyét Kizsel Tünde nyitja meg nyilatkozatával, amelyben kifejti, hogy Benkő Dániellel közösen rájöttek a titok nyitjára. Felismerték, hogy a H1N1 kód az univerzum távoli sarkából (a Sirius csillagból) idelátogató idegenek rejtjelezett üzenete. Összedugták a fejüket és megfejtették: az idegenek azt sugallják, hogy az emberiség megmentése érdekében ne fogyasszunk csokis kuglófot, akkor sem, ha erre törvény kötelez. A nagyobb nyomaték kedvéért meztelenül vonulnak utcára, kezükben hatalmas transzparens hirdeti: „Le a kuglóffal, éljen soká az emberiség!”

A nép ujjongva veszi vállára őket, mintha az új korszak első emberpárja volnának, a maguk természetes egyszerűségében. Az emberek egymás nyakába borulnak, egészségügyi védőmaszkot cserélnek egymással, fittyet hánynak a legalapvetőbb higiéniai előírásoknak, és elhatározzák, hogy felkeresik a Föld egyetlen emberét, aki még bizonytalan a kérdés kapcsán, hogy vé-

res bosszút álljanak rajta. Hömpölyög a tömeg, a tévé egyenes adásban közvetíti a történetet, hisz nincs ma ennél magasabb hírtéktű ügy. A népharag végletekbe fordulva egyetlen hatalmas üvöltésként csattan fel, mintha valami gigantikus vekker igyekezne felébreszteni azt, aki a téves eszmék homályába és kábulatába merülve szunyókál. Szívembe markol a felismerés: értem jönnek! Minden porcikám remeg az iszonyattól, amikor meghallom az ajtón a dörömbölést. Tudom: ütött az óráim.

Verejtékben úszva ébredtem. Az ébresztőóra szelíd csilingelése reszkető ujjam finom érintésére abbamaradt. Halkan felnevettem és még fogmosás közben is ingattam a fejem a képtelen álmra gondolva.

Derűsen indultam munkába abban a biztos tudatban, hogy a világban mégiscsak a józan ész rendje uralkodik, mikor a szomszéd félreérthetetlen gyanakvással a szemében fordult felém:

- Te oltatsz?

hg

A FÁRAÓ ÁTKA

Egyiptomnak, az idők homályába vesző története különösen alkalmas arra, hogy megejtse a titokzatosságra hajlamos képzeletet. Ilyen a vést hozó múmiák meséje, a sírkamrák feltárásához kapcsolódó átok, a fáraó átka.

Titokzatos, félelmetes beszámolókkal borzongatta az 1920-as, '30-as évek sajtója az embereket: a Tutanhamon fáraó sírjának feltárásában résztvevők sorra meghaltak. A fáraó átka ma már tudományos szempontból is magyarázatot kapott. Mi is történt valójában? Közismert legenda a fáraó átka, amely Tutanhamon sírjának felfedezése után terjedt el. 1922-ben Howard Carter sok-sok évnyi munka gyümölcseként feltárta Tutanhamon fáraó sírját. Howard Carter régész és Lord Carnarvon közösen fedezték fel a sírt. Az ókori egyiptomi temetkezési szokások része volt, hogy a sírok bejáratára valamilyen átkot írtak. Tutanhamon sírjának bejáratán a következő felirat állt: „A halál szárnya meglegyinti azt, aki megzavarja a fáraó álmát.” A régészek nem törődtek a felirattal, és feltörték a pecséteket.

Az első halálesetek

Hónapokkal később Lord Carnarvont, a kutatás fő támogatóját (ma szponzornak mondanánk) megcsípte egy rovar az arcán, és a csípést szokásos reggeli borotválkozása közben megvágta. A seb elfertőződött, és Lord Carnarvon 1923. április 5-én meghalt. Kairóban közben elterjed a pletyka, hogy a halált igazából skorpiómarás okozta. A skorpió az ókori Egyiptom egyik szent állata volt. Lord Carnarvont kórházba vitték, s állítólag többször is Tutanhamon nevét mondogatta. Majd egyszer csak felkiáltott: „Vége, hallom a hívást, készülök! Halála pillanatában – a legenda szerint – Kairó fényei kialudtak. Miután kialudtak a lámpák, a nővér elment visszakapcsolni az áramot, mire visszaért Lord Carnarvon már meghalt. A fellahok átokról kezdtek beszélni, és ez a sajtónak köszönhetően az egész világon elterjedt. Pár héttel ezután Audrey Herbert ezredes Lord Carnarvon öccse halt meg, majd az őt ápoló nővér következett.

A halálesetek szaporodása

Az újságírók bulldogként vetették rá magukat a témára. Harsogtak a szalagcímek: „A múmia bosszút áll!” „Halál vár a fáraó álmának megzavaróira!”. Ez tovább fokozódott, amikor a 26 fős kutatócsoportból is meghaltak néhányan – évekkal a sír megnyitása után, zömmel idős korukban. De a rejtély csak tovább fokozódott. ... Howard Carter kanáriját kobra marja meg, de a kígyó eltűnik. Meghalt Richard Bethell is, aki Carter személyi titkára volt, ezután az apja is meghalt. Majd Jafleur professzor halt meg, aki a sírból előkerült tárgyakat vizsgálta. Arthur Mace is meghalt, aki éppen csak belépett a sírba. Evelyn White depressziós lett, majd felakasztotta magát. Douglas Reed és Douglas Derry professzorok is meghaltak, majd őket követte Lord Carnarvon felesége. A hatóságok nyugtalankodtak, és egy őrt küldtek a sírhoz, aki szintén meghalt. Az újságok igazi szenzációként találták az újabb és újabb haláleseteket. A botrány odáig gyűrűzött, hogy az állítólagos megátkozottakat exhumáltak, és egy közös tényezőt valóban találtak: mindegyikük tüdejében az Aspergillus csoportba tartozó penészgomba volt. Halálukat nem a gomba okozta, de tény és való, hogy a do-

sírkamra levegőjéből mindannyian belélegezték azt. Ki a gyilkos? Egyéb kórokozók, így baktériumok és gombák szerepe is felmerült a „rejtélyes” halálesetekkel kapcsolatban, míg mások a halott kapcsán keletkező mérgező gőzöket és gázokat teszik felelőssé. Időnként új divathullám kúszik be a találgatások terén: pár éve a slágergyanús Bacillus anthracis, a lépfene baktériuma került az érdeklődés középpontjába. A feltételezés lényege az volt, hogy már az ókori egyiptomi főpapok is éltek a bioterrorizmus módszereivel, és anthrax spórákat helyeztek el a sírban, hogy azok majd jól megbosszulják a fáraó nyugalmának megzavarását. A tudósok megpróbálták utána járni a legendának, és több (ilyen látszólag megmagyarázhatatlanul elhunyt esetben) exhumálást végeztek. A halál okaként egyetlen közös elemet találtak. Később, még két ok is felmerült gyanúként. Az egyik egy mérgező gombafajta, amit a sírban találtak, és a sírfeltárók kapcsolatba kerültek vele. Egy másik okként a hisztoplazma vírust jelölték meg, míg egy másik vélemény szerint a sírban radioaktív anyagot helyeztek el, és az okozta az illetékelen behatolók halálát. A jelenséget vizsgálók véleménye megoszlik: egyesek szerint a sírban lévő kórokozók felelősek a halálesetekért, mások szerint szó sem volt tömeges halálözásról, mindenki elment, amikor eljött az ideje. Felhívják a figyelmet, hogy Lord Carnarvon nem volt már fiatal, krónikus betegségeiben szenvedett, több műtéten is átesett halála évében. Legyengült szervezet esetében apró fertőzés is nagy bajokat okozhat, amit a századelő higiénés viszonyai mellett, pláne Egyiptomban, igazán nem volt nehéz összeszedni.

Tényleg létezik az átok?

A mai napig is keringenek elméletek a halálesetekről. Vannak, akik szerint a sírkamra falát méreggel kenték be, és ez 3300 év után is hatásos maradt. Mások szerint a kamra levegője olyan anyagokat tartalmazott, amelyek ártalmasak voltak az emberi szervezetre. Tudjuk, hogy a kamrát már feltörték, de a sírablók elmenekültek. Vajon miért menekültek el? Ezt még ma is csak találgatjuk. Azok szerint, akik nem hisznek az átokban, úgy gondolják, hogy valószínűleg ez csak a körülmények szerencsétlen összjátéka. Az is igaz, hogy a sajtó felfújta akkor a dolgot, és egyre messzebbre mentek el az elméletek gyártásában. Egyesek szerint, az egészet a sajtó találta ki. Ráadásul a sok emberből, akik a sírban jártak, csak heten haltak meg. Emellett az esetek nem egymás után, hanem évek alatt történtek. A halottak, pedig többnyire idős emberek voltak, akiknél hétköznapi betegségeket állapítottak meg. A felirat létezésében sem hisz mindenki. Ma már nehéz meghatározni mindezt, ráadásul elméletek milliói terjednek az embe-

rek között. Arról, hogy hisz-e valaki az átokban, mindenki maga dönt, ezt ugyanis nem a történelemtudománynak kell eldöntenie. Egyesek szerint azonban létezik az átok. „Végre az utolsó emberre is lesújtott az átok, meghalt Howard Carter, Lord Carnavon munkatársa”. Az így megfogalmazott hír bejárta a világsajtót, és megborzongatta a misztikumra hajlamos lelkeket, és bekerült okkult könyvekbe is.

Mi igaz, mi nem?

Az átokról szóló történetet a sírkamra bejárata felett olvasható felíratra alapozták: „Gyors szárnyakon jár a halál arra, aki a fáraók sírjához merészel nyúlni”. A lord elkövette a szentségtörést, ezért két napra rá utolérte az „átok”... Meg kell jegyezni, hogy, ilyen felíratot a királysír előtt nem találtak (igaz erre sokan azt mondják, hogy a lord maga dugta el...), az sem igaz, hogy két napra rá érte utol az átok. A kutatást 1906-ban kezdték meg, 1922-ben bukkantak Tuthankamon sírjára, és a végzetes csípést, csak egy évre rá, 1923-ban kapta a lord, aki közvetlenül az expedíció előtt két súlyos műtéten esett át, legyengült, idős szervezete nem bírta legyőzni a fertőzést.../ Mindenki ismeri a hírgyártás lélektanát. Átlagos, mindennapi esetek senkit sem érdekelnek. Halálos légycsípés akkoriban gyakran fordult elő, ezért „adták el” a hírt, a fáraó átka címmel... Később a sírkutató társaság egy második tagja is meghalt. Az újságban rögtön olvasható volt: „Íme a második áldozat!”, Ezután egy harmadik haláleset is bekövetkezett. De a riporterek (elégé furcsán számolva), már KILENC áldozat tragikus esetéről számoltak be. A következő „hírben”, arról lehetett olvasni, hogy 21-en haltak meg a fáraó sírjának megbolygatói közül... Pedig a valóság, a következő volt: A sírkamra feltárásánál 26-an voltak jelen. Közülük „mindössze” HETEN haltak meg. Nem megdöbbenő egymásutánban, hanem 17 év alatt. A halálesetek bekövetkezése után, legtöbbször egészen hétköznapi betegséget (tüdővész, érelmeszesedés, stb.) jelöltek meg az orvosok, a halál okaként. Az elhunytak egyébként jellemzően idősek voltak. Mint mondtam ez a valóban megtörtént eset szülte a legendát, a fáraó átkáról. Időről időre, azonban történetek megmagyarázhatatlannak tűnő halálesetek, amik tovább táplálták a hitet, az átokban hívőknek, de ha az átok valóság lenne, mindenki, aki belépett a sírkamrákba, meg kellett volna, hogy haljon. Márpedig az elhunytak száma, az összes belépőhöz viszonyítva - ha lehet ilyet mondani - nem volt „jelentős”. A továbbiakban nézzük egy „múmia történetét”, a végén pedig a múmiákkal kapcsolatos néhány meglepő, de valódi történet olvasható! Ennek a históriának két változata is létezik, ami „gyanússá teszi” a hitelességét... Egy angol úr megszerezte egy tébai papnő múmiáját. Alighogy megérkezett Londonba, családját egyik baj, a másik után érte. Hogy mik voltak ezek? Nos, a történet tapintatosan hallgat erről, mégis szenzációt robbantott ki, mert állítólag a múmia koporsójának a fedelét elküldték egy fényképészhez, hogy fotózza le, mivel rá volt vésve a papnő képmása. Néhány nap múlva a fényképész rémülten közölte, hogy a felvételt saját kezűleg készítette el, lemezhez senki nem férhetett hozzá, és mégis szörnyű dolog történt. Előhívás után nem a koporsófedél, hanem egy élő asszony, gonoszán villogó szemű képe jelent meg. Erre a család is megijedt, és szabadulni akart a

„gyanús szerzeménytől”, és a British Múzeumnak ajándékozták. A szolgál, aki vitte egy hét múlva meghalt. Segítőtársa megbotlott, és összezúzta magát. A múzeum igazgatósága szintén le akarta fényképeztetni a koporsót. A fényképész nem volt megelégedve a világítással, ezért a felvételt másnapra halasztotta. Hazamenet, amikor kiszállt a földalatti kocsiából, az ajtó szétroncsolta a hüvelykujját. Segédje, otthonában, vérben úszva találta az egyik gyereket, aki a betört ablaküveg cserepeivel sebezte meg magát. Egy fiatal egyiptológus, aki tanulmányt akart írni a múmiáról, hirtelen megbetegedett és meghalt. Az egyik látogató tréfás megjegyzést tett a múmiára, s másnap felmondtak neki. Fiát az örültek házába szállították, az a cég pedig, amelybe vagyonát fektette, megbukott. Sőt, időközben az is kiderült, hogy a múmia felfedezőjének, néhány nap múlva le kellett vágni a jobb karját, mert fegyvere véletlenül felrobbant. Egyik társát (ugyancsak véletlenül) agyonlőtték, egy másik bánatában halt meg, mert elvesztette az egész vagyonát.

A múzeum igazgatósága ekkor másolatot készíttetett a múmiáról, és az eredetit eldugták a pince egy félreeső zugában, amit később egy amerikai vásárolt meg. Becsomagolták, először vasútra, aztán egy Amerikába induló hajóra tették fel. A hajó neve a mindenki által ismert: Titanic... Fontos azonban tudni azt, hogy a Titanic 1912. április 12-én süllyedt el. A történet „eredeti”, első verziója azonban már 1904-ben angol újságokban megjelent. Ezt a Dresdener Nachrichten című lap, 1904. évi 271. számából tudjuk. Tehát bizonyos, hogy a történet végét, később fűzték hozzá az első verzióhoz, nyilván azért, hogy így keresebb legyen. Valójában a mai napig tényleges magyarázatot nem sikerült találni. De talán valamiféle alapja mégiscsak van a legendának, de nem úgy, és nem az, ahogy az újságok bevitték a köztudatba. 1978-ban az Egyiptomi Múzeumba került felbecsülhetetlen értékű leleteket egy hat emberből álló banda megkísérelte elrabolni. A rablókat elfogták és még hárman a tárgyalás előtt meghaltak. Ketten a börtöncellában, majd a hatodikukra holtan találtak rá egy szállodában. Mellette egy papírlap feküdt, rajta a felirat: „elért a fáraó átka. A legendának azonban mégiscsak volt „haszna”. ... Az egyiptomi birodalom ugyanis, hihetetlen mennyiségű múmiát hagyott örökölni annak az utókorának, aki sokáig nem tisztelte ezeket a holttesteket. Még a múlt században is gyakori látvány volt, hogy különböző gőzgépek (gőzmozdonyok) fűtésére, a nagy mennyiségben rendelkezésre álló múmiákat használták fel... A hatalmas mennyiség tehát gyorsan megcsappant, amit fokozott az a „divattá vált” szokás, hogy a turisták (főleg a tehetősebbek), szintén jelentős mennyiségben vásárolták, és vitték haza, mint szuvenírt. A barátainak partikat rendeztek, és végül, a teadélutánok „csúcspontjaként” mutatták be legfrissebb szerzeményüket. Szerencsére a tudósok időben ráébredtek arra, hogy a múmiákon keresztül, kiválóan nyomon lehet követni egyes betegségek kifejlődését, öröklődését, és időben megállították azt a folyamatot, ami valószínűleg minden múmiát megsemmisített volna.

Prof. Dr. Balázs Judit

PSZEUDOMETAMORPHOSIS

Mindig is élvezte, ha kilóg mások közül.

Kiskorában erősebb akart lenni, mint a többi fiú, hiszen ebben a korban még az dominál, ha valaki jól oda tud sózni a másiknak.

Kamaszkorban a ravaszság és az okosság lépett vágyainak középpontjába. Be tud-e csapni bárkit, akit akar? Rájönnek-e, ha hazudik; elő tudja-e úgy adni aktuális sztoriját, hogy elhiggyék? Lételeme volt, hogy olyan találós kérdéseket, problémákat fejtessen meg, amelyekre mások nem tudták a választ.

Ifjúkorban járt, amikor magas fokú igazságérzet és humanizmus kezdte vezérelni. Mindenkiről mindig tudni szeretett volna, hogy mit, miért tett? A jótett helyébe kegyet, ajándékot adott volna, a rosszcsinleteket viszont kegyetlenül büntetni kívánta.

A fiatalkor és a felnőttkor határán a jó kinézet került vágyai középpontjába. Helyesebb-e ő, mint az a fiú a túloldalon, aki azzal a szóke bombázóval megy? Markánsabb arca van-e, mint az osztályban annyi lánynak tetsző, sármos, negyvenes tanárnak? Ki a legjobb pasi az egész iskolában, ha nem ő?

Felnőttkorának elején már a műveltséget tartotta szem előtt. Mindenről tudni akart mindent. Lexikonok, szakszótárak, enciklopédiák és tudományos könyvek százait böngészte át, noha azelőtt nem szeretett olvasni. Minden kezébe kerülő filmet megnézett, minden regényt elolvasott, csak hogy a műveltsége egyre magasabb fokra jusson.

Végül – egyesítve minden addigi elképzelését az ideális lényről – Istenné akart válni.

*

Épp a virágokat öntözgette kertjének egy szegletében, amikor Isten lett.

Pont előtte nézte meg az óráját, 14:27 perccel mutatott.

Aztán, egyik pillanatról a másikra, mindenből kilépett.

Nem csoda, hiszen Isten némileg kívülről szemléli a Világegyetemet, és benne mindent és mindenkit. Eggyé válik azzal, mégis felette van. Érdekes kettősség, amit érezni kell, elmondani nem lehet.

Ő pedig Istenné vált, és ezt abban a téren és időn kívüli létben rögtön tudta is.

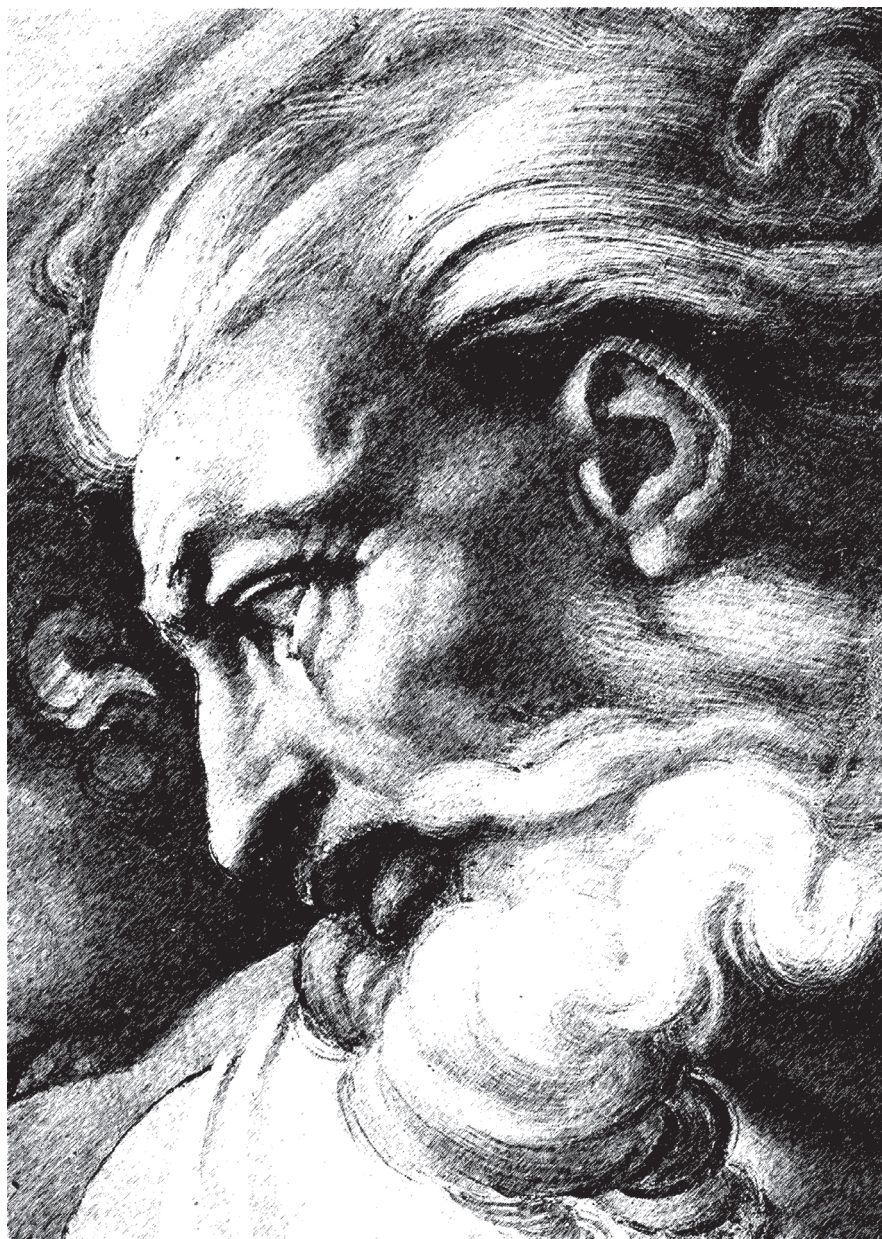
Amíg ember volt, azt hitte, Mindenhatónak lenni fantasztikus, felemelő, semmihez sem hasonlíthatóan csodálatos dolog – hiszen AKÁRMIT megtehet –, hátulütők nélkül.

Tisztában van a Világ összes természeti törvényével.

A múlt, a jelen a jövő, és az időn kívüli lét minden titkáról fellebbezik előtte a fátyol, és nem csak egyszerűen tud mindent, de átlépheti a határokat, sőt: újakat is teremthet.

Ez a lét azonban némileg más volt, mint amelyet ő vízióiban elképzelt.

Abban az időn kívüli pillanatban, amikor Mindenhatóvá vált, ő lett a Vég és a Kezdet; az Alfa és az Omega; a yocto- és yottaméter átmé-

rőjű világok totális ismerője; látott, hallott, érzett mindent, ami valaha történt és történni fog...

Ősrobbanások múltak el, világegyetemek születtek és omlottak össze, civilizációk éledtek újjá és semmisültek meg; és ő ezt mind egyszerre érezte...

Ő, aki – még az átváltozás előtt – attól is rosszul lett, amikor egy elűtött kiskutyát látott az út szélén agonizálni, most, emberi agggyal nem felfogható számú élőlény kínjáról, pusztulásáról volt kénytelen tudni egyetlen, fizikailag nem értelmezhető időtartomány eltelte alatt.

Legjobban azonban a Föld nevű bolygón történő események viselték meg.

Látta, ahogy az egyre nagyobb értelemmel bíró őskori majomcsordák kiirtják egymást, egészen addig, amíg csak az egyetlen, két lábbon járó, felegyenesedett faj el nem árasztja a Földet.

Látta a technikai fejlődés nyomában járó világméretű szenvedést; a szent szavak és ideológiák mögé bújtatott uralomvágy által szenny-

nyes sárba tiport élethez való jogokat.

Érezte az elnyomottak milliárdjainak reményét, ahogy egy jobb élet után sóvárognak, és elpusztulnak anélkül, hogy vágyaik megvalósulnának; érezte, miként alacsonyodik a homo sapiens sapiens állatnál alacsonyabb létformává az őrzítő szükség oltára előtt, és fordul saját sorstársa, vagy önmaga ellen.

Tanúja volt megannyi árulásnak, de semmi sem viselte meg anynyira, mint amelyet saját fiával tettek – ha ember lett volna, tehetetlen kínjában lekaparta volna az arcáról a bőrt, mert végig kellett néznie, miként ostorozzák véresre, köpik le, alázzák meg és szögeznek fára az egyetlen büntetlen teremtményt, aki valaha is ezen a planétán lakott.

Az a sok jó és szép, ami a világban történt, képtelen volt elnyomni azt a felfoghatatlan szenvedésáradatot, amit Istenné válásakor érzékelt.

Sokszor közbelépett volna, semmibe sem került volna neki, de nem tehetette, hiszen megadta az embereknek a szabad akaratot, és még az Isten sem adhatja fel saját elveit...

Úgy érezte, lelke végtelennyi sebből vérzik, amelyet az általa teremtetett élőlények okoztak azzal, hogy egymásnak és maguknak ártanak minden lehetséges módon.

Azonnal megértette, hogy az időn kívüli lét miatt soha nem fognak enyhülni azok az érzések, amelyek Mindenhatóként érték, s hogy ÖRÖKKÉ látni és érezni fogja MINDENKI kínját.

Ha ember lett volna, rögvést agyvérzést kapott volna a rettenetes sokktól, de mivel Isten volt, kilépett saját lényéből, és...

Ismét ember lett.

*

Felkelt a kert kiszáradt földjéből, leporolta magát, és szédelegve nézett körbe.

Még mindig a hatása alatt volt az átélt élménynek, amelyről nem tudta: megtörtént-e, vagy a forráság miatt kapott naszúrás következtében játszott vele elméje ily kegyetlen játékot.

Az óra még mindig 14:27-et mutatott.

Belefájdult a feje, ha arra gondolt, ami előzőleg történt vele, de sokkal kevésbé volt intenzív az élmény, mert emberként már nem látta egyszerre azt a végtelennyi sok képet.

Óriási megkönnyebbülés lett rajta úrrá.

Most már ember akart maradni, haláláig. Nem számít, hogy sebezhető, hogy az élete véges, hogy térbe és időbe van bezárva – mindez inkább nyugalommal töltötte el.

Minden a megfelelő fiókba került a lelkében.

-Istennek sem könnyű lenni – mondta egy félmosollyal, majd felnézett az égre, ahol fehér felhők gyülekeztek.

Az egyik nagyon különleges alakot formált, és az összes többivel ellentétben mozdulatlanul látszott, ami a feltámadó szél miatt teljesen irreálisnak tűnt.

A felhőben egy mosolygó emberi arcot vélt felfedezni, ez az arc pedig azt sugallta, amit ő is érzett magához térése után: minden a helyére került...

Aztán a felhő eltűnt, ő pedig megrázta a fejét, és elindult a ház irányába.

Tarsoly Zsolt
szociálpedagógus hallgató
NYME-BPK

Mészáros Ágnes: Vekkergető

Alszik a cilámpás szösz takaród puha vállán,
Béke szuszog gyapjú-borostás méla állán.
Párnád csiklandva horkol a lisztzínű tollvég.
Álmában vadlúd, ki magasba röppen hol még
Kálán néni mesél.

Lepedőd magába gyűrte a nappal nyűgös gondját.
Reggelre ráncaid rendezett mosolyba fonják
Az éji manók.

Talpadban ezernyi dallam járja a tangót,
Keringőt, salsát s a sosem ismert fandangót.

Vállad dombján kivirít a pipitér,
De tudod-e már vajon ki mit ér,
Ha ébredni kell?

...Vekker, Te
Ricsajos, cserfes,
Tüntetőn bennfentes,
hagyd ágyamba még!

2009.12.02.

Advent idején

Még nem dalolnak a téli Szelek:
Az Ég sem ad dunnát,
A Karácsonyt mégis fehérnek képzelem...

...érezem, miként ontja a hó ránk
pihe-könnyű takaróját:
hajunk tarka koszorúba fonja,
arcunkon folyója
kihunytt csillagárként mállik el,
és hogyha válni kell
útítársul zsebembe
ez a pillanat szegül majd.
Ezt őrzöm Belőled minden eljövendő Téltre.
Karácsony táján, a fa mellett, félve
Ezt a képet zárom kezembe...

...Fehérnek képzelem a Karácsonyt
(élünk cukorkán s kalácson),
de a téli Szelek még nem dalolnak,
és az Ég holnap sem ad dunnát.

2000.12.14., Szeged

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARON

A Közgazdaságtudományi Kar november 18-án rendezte meg kari Tudományos Diákköri Konferenciáját. A rendezvényen 3 szekcióban 19 előadás hangzott el, 21 hallgató mutatta be kutatásait. A szekciók zsűrije a bemutatott művek közel felét javasolta 2011-es Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. A Konferenciát változatos különdíjak is színesítették, a legjobb előadók értékes szakkönyvekhez, folyóirat-előfizetésekhez is juthattak.

A Konferencia helyezettjei:

Gazdálkodás és Menedzsment Szekció:

- I. helyezett Nagy Tamás másodéves hallgató (vállalkozásfejlesztés mesterszak)
- II. helyezett Pélyi András - Wéber Szilvia Imola harmadéves hallgatók (kereskedelem és marketing alapszak)
- III. helyezett Hécz Roland Miklós ötödéves hallgató (gazdálkodási szak)

Marketing Szekció:

- I. helyezett Tanai Balázs - Végh Ádám ötödéves hallgatók (gazdálkodási szak)
- II. helyezett Bősze Imre elsőéves hallgató (közgazdálkodás és közpolitika mesterszak)
- III. helyezett Mericza Brigitta ötödéves hallgató (gazdálkodási szak)

Pénzügyi Szekció:

- I. helyezett Láng Krisztina harmadéves hallgató (gazdálkodási és menedzsment alapszak)
- II. helyezett Pétervári Zsófia másodéves hallgató (vállalkozásfejlesztés mesterszak)

A dolgozatok, a részletes eredmények, illetve egy képes beszámoló is megtekinthető a kari TDK Bizottság honlapján: <http://tdk.ktk.nyme.hu>

A Tudományos Diákköri Bizottság nevében ezúton is szeretnénk megköszönni a különdíjak felajánlóinak a segítségüket, továbbá a hallgatók és témavezetőik áldozatos munkáját! Bízunk benne, hogy TDK-zó hallgatóink tovább gondozzák témájukat, s az ő munkájukat, eredményeiket látva mások is kedvet kapnak a tudományos diákköri tevékenységhez, s legközelebb még színesebb témaválasztékkal, még több hallgatóval találkozhatunk.

Bár e konferencia lezárult, a tudományos diákköri munka folytatódik.

Dr. Koloszá László PhD Dr. Juhász Lajos PhD
kari TDK titkár kari TDK elnök

IN MEMORIAM KOZMA ISTVÁN

Kozma István 1963-2003 között volt az Agrártudományi Főiskola (a későbbi Mezőgazdaságtudományi Kar) Állattenyésztéstani Tanszékének oktatója, ahonnan 2003-ban egyetemi docensként vonult nyugdíjba. Hosszantartó, súlyos betegség után 2009. november 2-án hunyt el. November 6-án kísértük utolsó útjára a mosonmagyaróvári temetőben.

Dr. Kozma István 1934. május 31-én született a mai Szlovákia területén, Muzslán. Alapiskoláit ott végezte, majd a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen szerzett 1958-ban okleveles mezőgazdasági mérnöki diplomát. Ebben az évben a Dorogi Járási Tanács előadója, majd 1959 és 1961 között a Tatai Tangazdaságnál agronómusi feladatokat látott el. 1961-től két évig a Csornai Mezőgazdasági Technikum tanára. 1963-ban került a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskolára, ahol kezdetben tanársegéd, majd adjunktus, és később egyetemi docens. 1968-ban Gödöllőn egyetemi doktori címet szerzett. Disszertációjának címe: „A zsúfoltság okozta károsság mértékének megállapítása a baconhizlalás során”. Egyetemi oktatóként és kutatóként a sertésenyésztés volt a fő profilja. Ebben a témakörben készült kandidátusi értekezése is „Az eltérő tartásmódok hatása a tenyésztésbevételei korra és a selejtezésre nagy fehér hússertéseknél” címmel, melyet az MTA-TMB-nál 1982-ben sikeresen megvédett. Számos tudományos közleménye is főképpen a sertések tartási körülményeivel foglalkozik. Jó gyakorlati tapasztalatokkal bíró oktató volt, amit a hallgatók felé, munkássága során, mindvégig az ismeretátadásban kamatoztatni tudott. 2003-ban vonult nyugállományba, és 40 éves oktatói tapasztalatait még két évig továbbra is órádoként élvezhették a hallgatók.

Kozma István (1934-2009)

Kozma István különleges empátiával rendelkezett kollégái és a hallgatók iránt. Számára megoldhatatlan kérdés és kívánság ebből az irányból nem érkezhetett. Családcentráltság és az oktatás iránti mély alázat jellemezte munkásságát.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Kovácsné Dr. Gaál Katalin
intézetigazgató

Az aláírás pillanatai

Fáklyás felvonulás Selmecen

IMMÁR A GEO IS A SELMECI SZELLEM ÖRÖKÖSE

Mária Terézia korának megidézése

KONFERENCIÁN HANOIBAN, A BÉKE VÁROSÁBAN

Vacsora az egykori évfolyamtárssal

Vietnami est

GEO-sok a világörökség részét képező Leszálló sárkány öbölben

DOMBAI DÁVID

EMK VMH II.évf. hallgató
grafikái